

Borgerbarometer – Aarhus Kommunes klimaplan

En kvantitativ undersøgelse af
aarhusianernes holdninger, adfærd og
viden om klima

En årlig kvantitativ undersøgelse 2021-2024

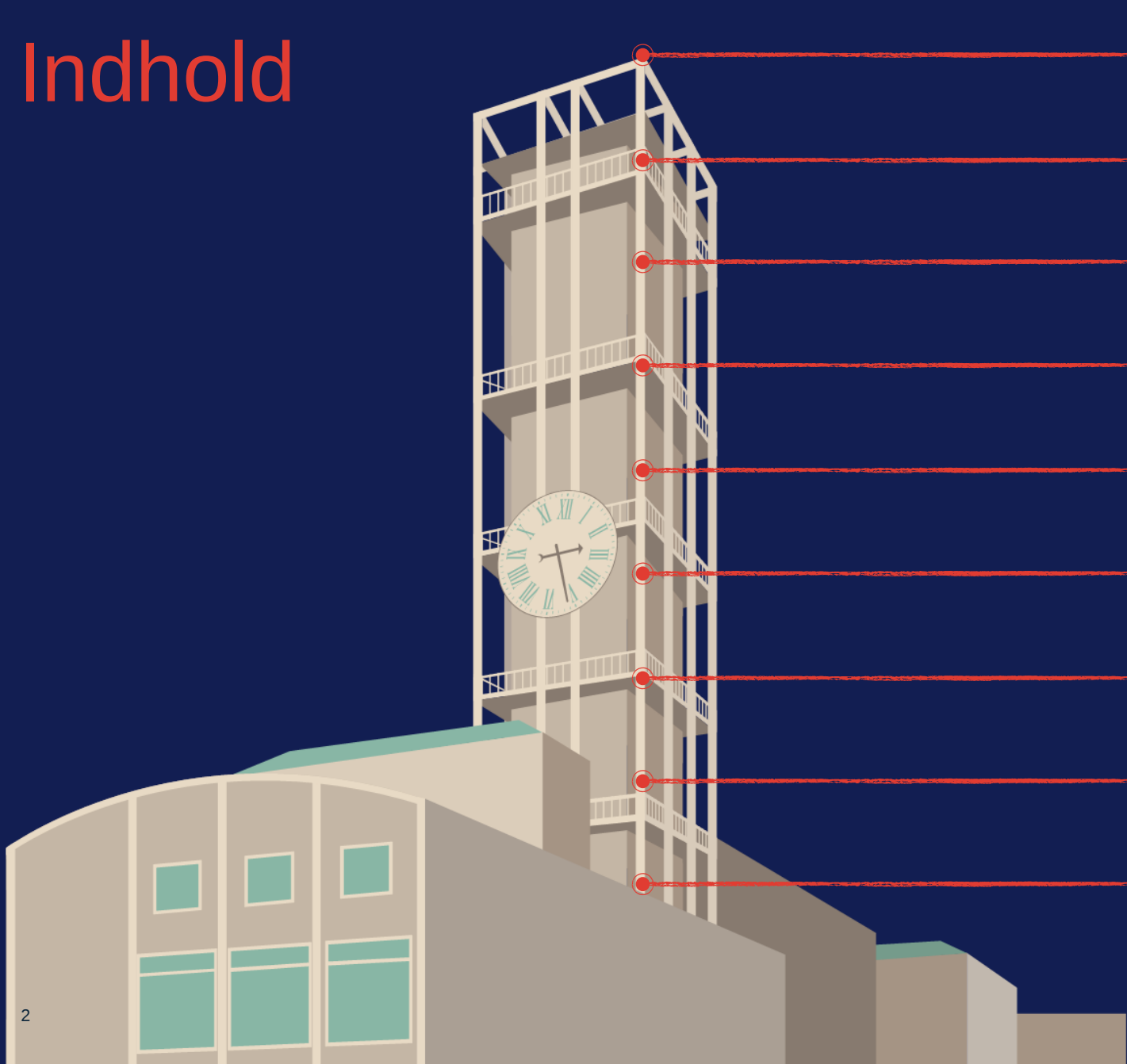
December 2021

Epinion

Oplever du problemer med tilgængelighed af denne pdf, så kontakt
borgerserviceogbiblioteker@aarhus.dk

Indhold

03	Introduktion til rapporten og undersøgelsen
05	Interaktiv navigationsnøgle
06	Primære konklusioner
08	Aarhusianernes holdninger til grøn omstilling
15	Aarhusianernes madvaner
21	Aarhusianernes transportvaner
29	Aarhusianernes energiforbrug
32	Aarhusianernes affaldshåndtering
35	Aarhusianernes forbrugsvaner

Dette skal du vide, inden du går i gang

Aarhus Kommune har store ambitioner på klimaområdet

Aarhus Kommune har med sine ambitioner inden for den grønne omstilling – udmøntet i klimastrategien og klimahandlingsplanen – sat baren højt og ønsker at gå forrest i klimakampen. Kommunen ved, at borgerne i denne sammenhæng spiller en central rolle. Og at kommunen skal skabe de rammer, hvorved borgerne kan agere mere klimavenligt. Aarhus Borgerbarometer er et produkt af denne tankegang.

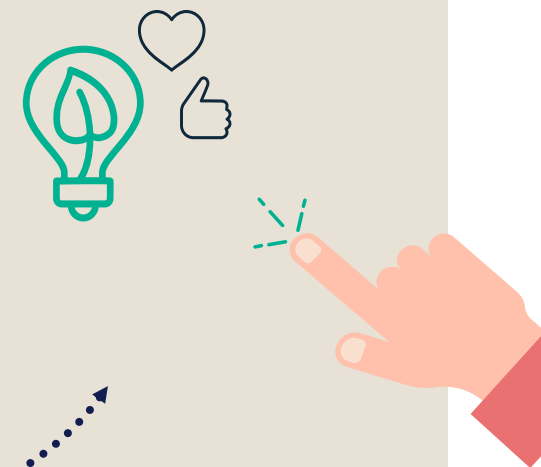
En indsats, der årligt ønsker at tage temperaturen på borgernes adfærd, holdninger samt barrierer for at agere mere klimavenligt. Særligt af hensyn til, at borgerne er en afgørende medspiller, hvis kommunens samlede klimaaftryk skal nedbringes.

Aarhus Kommune gennemfører i samspil med Epinion en omfattende kvantitativ spørgeskemaundersøgelse

Der er i alt inviteret 35.000 aarhusianere via Digital Post til at deltage i spørgeskemaundersøgelsen. Der er i alt gennemført 5.848 web-interviews med borgere i kommunen. Besvarelserne er indsamlet i tidsperioden fra d. 5 november til d. 23 november 2021. Analysen er gennemført af Epinion.

Stikprøven er rensat, bearbejdet og post-stratificeret op mod Aarhus Kommunes population. Dataene er vægtet op i mod demografiske karakteristika som køn, alder og postnummer.

Rapporten er interaktiv – det betyder, at du kan klikke dig igennem de steder i rapporten, som er relevante for netop dig – og springe over de sektioner, som ikke er vigtige for dig. Du vil løbende blive navigeret ift., hvad der er relevant for dig at dykke nærmere ned i. Efter du er hoppet videre i rapporten til specifikke steder, kan du komme tilbage til oversigten. Her vil du blive mødt af dette ikon, som betyder, at du kan springe tilbage.

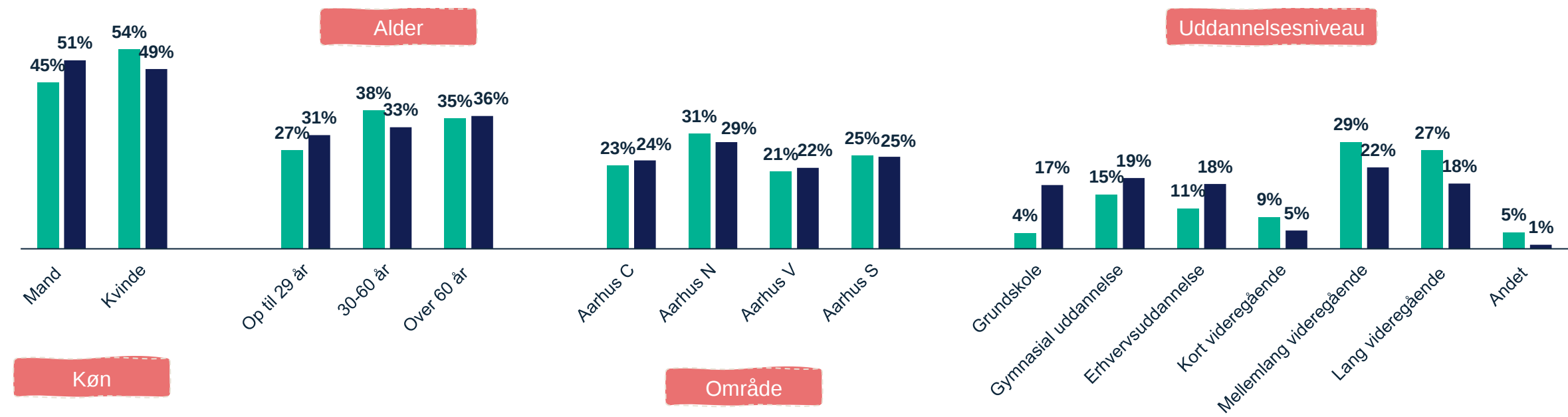

Rapporten er opbygget således, at der indledningsvist gives en kort gennemgang af undersøgelsen bevæggrunde, formål, metode og datagrundlag samt en præsentation af navigationsnøglen, der har styret og skabt retning for analysens tematikker. Herefter præsenteres de primære fund fra undersøgelsen. Herfra er det muligt at hoppe videre i rapporten til en uddybning af præcist det analysetema, som er relevant for dig.

Her ses en oversigt over datagrundlaget fordelt på de parametre, hvorved dataene er vægtet

I de grønne søjler i nedenstående figur er respondenterne i spørgeskemaet fordelt på baggrundskarakteristika. Efterfølgende er data vægtet, således at køn, alder, område og uddannelsesniveau i den endelige analyse matcher den repræsentative fordeling i Aarhus Kommune. Den repræsentative fordeling ses af de blå søjler.

Respondenternes fordeling på baggrundskarakteristika

Følgende spørgsmålsformuleringer afrapporteres: Hvad er dit køn? Hvor gammel er du? Hvad er dit postnummer? Hvad er din seneste gennemførte uddannelse? Spørgsmålene er senere omkodet, så de kan sammenlignes med populationsdata på Aarhus Kommune, som er rekvireret fra statistik banken, Danmarks Statistik. (n=5848).

Tryk dig direkte ind på det analysetema, der har din interesse og læs nærmere

Tryk dig direkte ind til dit grønne tema

Fra denne side kan du trykke dig direkte videre ned til de specifikke temaer, der har været styrende for undersøgelsen. De enkelte temaer beskriver, hvad temaet handler om og formidler de primære indsigter fra undersøgelsen i et visuelt, letforståeligt og skarpt formidlet format.

Ved at trykke på det enkelte tema, du ønsker at vide mere om, kommer du direkte til den sektion i rapporten, hvorfra temaet udfolder sig. Her har du ligeledes mulighed for at trykke dig tilbage til denne navigationsnøgle. Her skal du blot trykke på **oversigt** oppe i højre hjørne – således får du mulighed for at dykke ned i de øvrige elementer.

God læselyst!

Aarhusianernes
madvaner

Aarhusianernes
energiforbrug

Aarhusianernes
forbrugsvaner

Aarhusianernes
holdninger til
grøn omstilling

Aarhusianernes
transportvaner

Aarhusianernes
affaldshåndtering

Borgernes holdning til klima er ambitiøs – og den reelle adfærd følger delvist med

Borgerne i Aarhus Kommune har en grøn indstilling

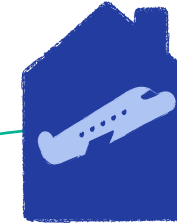
Undersøgelsen viser, at 67% af borgerne interesserer sig for miljø og klima – særligt yngre kvinder. Dette ses også på borgerne aktivitetsniveau. Det seneste år har to ud af fem aarhusianere deltaget i en aktivitet eller begivenhed, der har den grønne omstilling som afsæt. Dette er særligt debatter eller informative møder samt græsrodslignende-aktiviteter som fx demonstrationer. Derudover mener ni ud af 10 borgere, at Aarhus Kommune skal være klimaneutral inden for det kommende årti, og at der skal stilles store krav til erhvervslivet om at tænke mere bæredygtigt. Dette er 85% af borgerne helt eller overvejende enige i. Borgerne er også enige om, at klimaforandringer stammer fra menneskers CO2 udledning. I følge borgerne (82%) er klimaforandringerne menneskeskabte.

Med andre ord har borgerne en grøn indstilling til klima og miljø, en god portion deltager i relaterede aktiviteter og de mener, at de selv har et ansvar.

Borgerne ændrer delvist gerne madvaner – men der er tydelige barrierer

Kun en relativ lille andel af aarhusianerne vil ikke skifte nuværende vaner ud med mere klimavenlige produkter. Fx er det kun 14%, der ikke vil ændre vanerne over mod mere svinekød, fjerkræ eller fisk. Og tre ud af fire borgere mener deslige, at borgerne selv har et medansvar ift. den grønne omstilling i henhold til den mad, de spiser. Der er dog barrierer. Borgerne er meget prisbevidste (41%) – særligt de mandlige borgere. Og hos kvinderne (39%) fylder sundhedsaspektet mere, hvis de skal ændre madvanerne.

Borgernes madvaner differentierer sig i hyppigheden på tværs af aldersgrupper. Fx spiser færre borgere i alderen +60 bælgrugter kontra yngre borgere. Deslige har borgerne (88%) et solidt kendskab til, at oksekød er den største Co2-synder.

Borgerne er positive over for elbiler, cyklen og den kollektive transport

69% af aarhusianerne ejer/leaser en bil. Borgerne kører dog i gennemsnit under 100 km. ugentligt. Forbruget er derfor ikke stort. Borgerne i Aarhus Kommune er dog ikke afvisende over for bl.a. elbiler, at tage cyklen eller den offentlige transport. Mere end hver anden bilejer vil skifte benzin- eller dieselbilen ud med el, hvis den var billigere. Hertil vurderer 42%, at det ville være et attraktivt alternativ, hvis den kunne køre længere på en ladning og 38% ville være motiveret, hvis der var flere ladestandere i det offentlige rum. Ligeledes kan flere borgere trækkes over mod cyklen, hvis der var bredere fortov, bedre cykelstier og større sikkerhed ift. markeringer. Den største motivationsfaktor vedr. offentlig transport er prisen for at bruge det. Dette vurderes af 45% af aarhusianerne.

Til spørgsmålet om barrierer for biler i midtbyen er borgerne delt. Her er der en forskel blandt borgernes holdninger mellem bilejere kontra dem, der ikke har en bil. Samlet vurderer 43%, at det er en god idé at gøre det mere besværligt for biler i midtbyen.

Borgerne tyr til hurtige og nemme løsninger, når det kommer til den energibevidste adfærd

78% af borgerne slukker apparater, når de ikke bruges og hver anden borger skifter over til mere energieffektive løsninger. Et mindre antal strækker den en anelse længere med større (og dyrere) løsninger som fx installation af varmepumper eller solceller på taget. Det er dog særligt de mandlige borgere, der har interessen for energiforbruget i hjemmet. Lignende mønster ses for borgere, der har en interesse i miljø og klima. Denne borgergruppe tager i betydelig højere grad alle tiltag i brug for at reducere deres klimabelastning end borgere, der ikke er interesseret i emnet.

Undersøgelsen viser dog, at holdningen er grøn også inden for energiforbruget. To ud af tre aarhusianere er helt eller overvejende enig i, at den strøm og varme der bruges, bør produceres bæredygtigt.

Aarhusianerne sorterer i stor stil

Borgerne sorterer på tværs af alle affaldstyper – og dette er tilfældet uagtet borgergruppe. Der er dog enkelte affaldstyper, der i højere grad bliver sortere end de øvrige. Dette gælder særligt batterier (93%) og glas (84%). Færrest sorterer altid eller hyppigt hård plast. Der er relativt få borgere, der slet ikke sorterer nogen former for affald. Næsten ni ud af 10 mener dog, at det skal være et krav, at borgerne kan sortere deres affald – både i hjemmet såvel i det offentlige rum.

Der er enkelte motivationsfaktorer i at affaldssortere mere (end i dag), der skiller sig ud. Tydeligere emballage (51%), flere beholdere (43%) og mere viden om hvad der skal sorteres og hvordan tingene bliver genanvendt (31%), kan øge aktiviteten.

Borgernes forbrugsvaner varierer – og der er en diskrepans mellem den gode holdning og reel adfærd

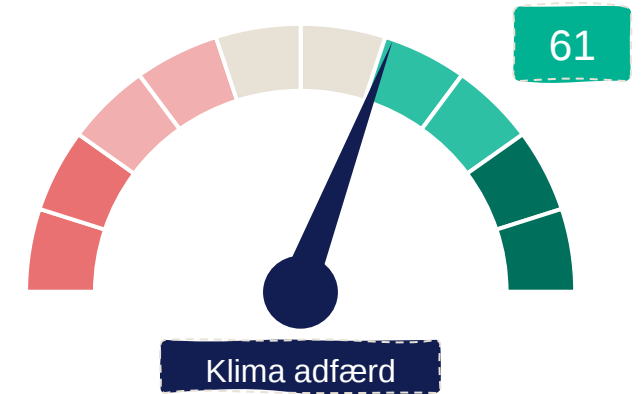
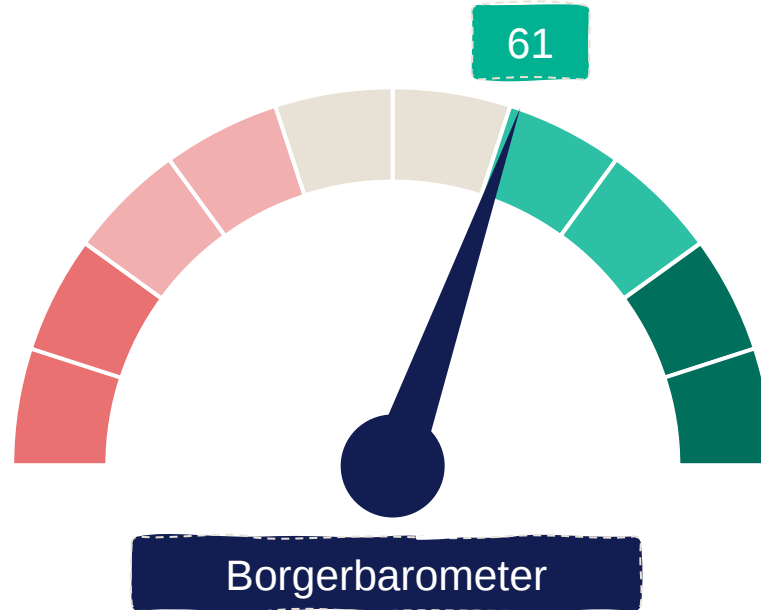
Forbruget på tøj/sko, interiør og elektronik varierer afhængig af aldersgruppe og køn. Betydelig flere yngre borgere (24%) har købt tøj og sko mere end tre gange de seneste måneder kontra ældre borgere. Lignende mønster ses blandt kvindelige aarhusianere.

Borgernes forestilling om forbrugets grad er en anden end realiteterne. To ud af tre borgere tror, at der er i gennemsnit købes 20 stk. tøj årligt. Det reelle tal er 60 stk., hvilket kun svares af 3%. Der ses også en diskrepans mellem den grønne holdning og den aktuelle adfærd – særligt blandt kvindelige borgere. 78% af borgerne mener, at borgerne selv bærer et medansvar og bør reducere deres forbrug på fx tøj og sko.

Sådan ser Aarhus Kommunes borgerbarometer ud anno 2021

Barometrene til højre viser, hvordan borgere i Aarhus Kommune fordeler sig på en score fra 0 til 100.

- Borgernes **samlede klimascore** – på holdninger, viden og adfærd – scorer **61**.
- Borgernes **holdning** til klima og grøn omstilling scorer **76**.
- Borgernes **klimaadfærd** – mad, transport, aktiviteter, affald, energi og forbrug – scorer **61**.
- Borgernes **viden** om klima og forbrug scorer **45**.

Metodisk note

Scorene på de forskellige indeks er ikke nødvendigvis meningsfulde at sammenligne med hinanden. Der kan være naturlige årsager til, at man scorer højere på ét mål fremfor et andet. Den mest meningsfulde sammenligning er med en benchmark-score eller at sammenligne samme indeks over tid.

Aarhusianernes holdning til grøn omstilling

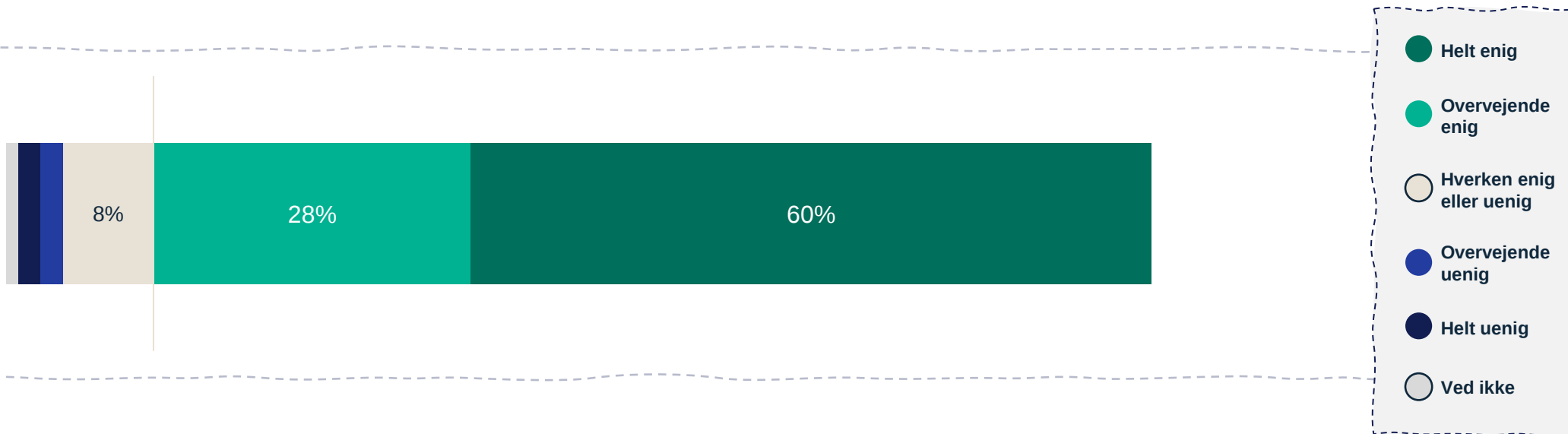

Borgerne har talt – Aarhus Kommune skal være klimaneutral i 2030

Dataene viser, at der er stor opbakning blandt aarhusianerne til kommunens ambitioner inden for den grønne omstilling. Knap ni ud af 10 borgere er overvejende eller helt enige i, at Aarhus Kommune skal være klimaneutral inden for det kommende årti. Relativt få er decideret helt uenig eller overvejende uenig i udsagnet.

Yderligere analyser viser, at det i betydelig grad er kvinder, borgere i Aarhus Centrum og borgere under 30 år, der svarer "helt enig" til spørgsmålet sammenlignet med øvrige borgergrupper. Signifikant flere mænd tenderer til at være mere "helt uenig" i udsagnet. Den procentuelle andel er dog under hver 10. borger. Der ses ligeledes, at der er en tydelig sammenhæng mellem de borgere, der er interesseret i klima og miljø som emne og andelen, der er fortalere for, at kommunen skal være klimaneutral i 2030.

En klimaneutral kommune i 2030...

Spørgsmålsformulering: Hvor enig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt, at Aarhus Kommune prioriterer at blive en klimaneutral kommune i 2030 (n=5848).

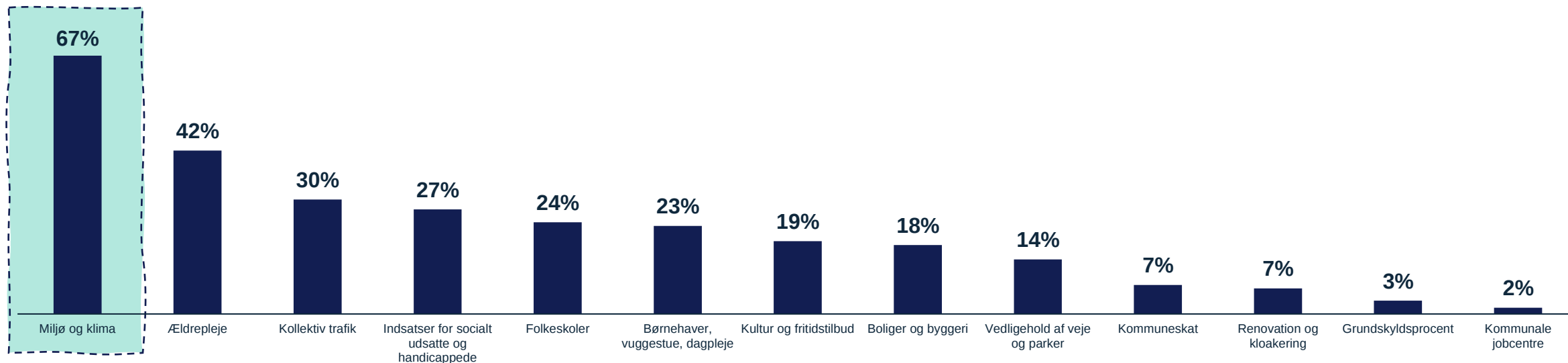
Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret grafen

Miljø og Klima indtager førstepladsen som det emne, aarhusianerne interesserer sig mest for

To ud af tre aarhusianere tilkendegiver, at de primært interesserer sig for bl.a. miljø og klima. Den præcise andel er 67%. Dernæst kommer ældrepleje og kollektiv trafik som emner af interesse. Færrest borgere er interesseret i kommunale jobcentre, grundskyldsprocenten, renovation og kloakering samt kommuneskatten. Af dem, der vælger klima og miljø, er det emner som kollektiv trafik og fritidstilbud, der også interesserer dem.

Yderligere analyser viser, at mandlige borgere er mere interesseret i 'hårde' emner som fx kommuneskat samt renovation og vedligehold, hvorimod kvindelige borgere har større interesse i 'blødere' emner som socialt udsatte samt dagpleje, vuggestue og børnehaver. Derudover er der en naturlig interesse, hvis vi ser på alderskategorierne. De yngre har større interesse i klima og miljø, middelgruppen interesserer sig for folkeskoler (primært fordi disse har børn), og hvor de ældre interesserer sig i betydelig højere grad for ældrepleje.

Aarhusianernes primære interessefelt

Spørgsmålsformulering: Hvilke af følgende emner betyder mest for dig? Vælg op til tre svar (n=5848).

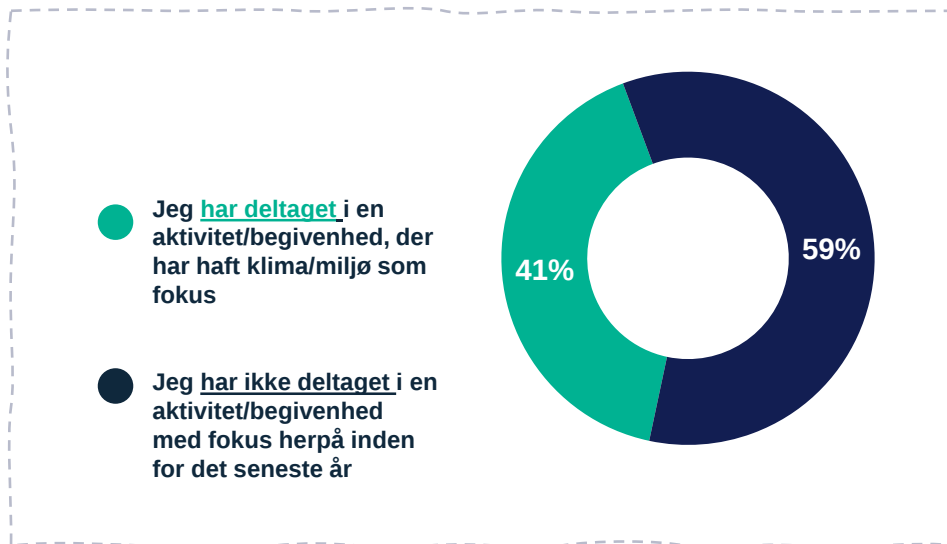
Aarhusianernes holdning til grøn omstilling

Interessen afspejles også i borgernes aktivitetsgrad – to ud af fem har deltaget i en "grøn" aktivitet det seneste år

Aktivitetsniveauet blandt borgerne i Aarhus Kommune ligger på et jævnt niveau. 41% af aarhusianerne har deltaget i et arrangement det seneste år, hvor klima og miljø var i fokus. Omvendt er der 59%, der ikke har deltaget, hvilket efterlader et potentiale i at øge andelen, der deltager aktivt i begivenheder med det emnespecifikke fokus.

Af dem, der har deltaget, har det primært været iht. at styrke ens informative kendskab til området fx via et foredrag (49%) eller græsrodsbevægelses-lignende aktiviteter som demonstrationer eller underskriftsindsamlinger (25%). Yderligere analyser viser, at de borgere, der har deltaget i en aktivitet, særligt karakteriseres ved at være mænd (fx ift. kurser eller opkvalificering), bor i Aarhus C (fx ift. debatarrangementer, events eller demonstrationer) og er op til 29 år eller ældre end 60 år (sidstnævnte fx ift. borgermøder, høringsvar eller foreningsaktivitet).

Aktivitetsniveau blandt aarhusianerne

Typen af aktiviteter, aarhusianerne har engageret sig i (af de 41 % som har deltaget i aktiviteter)

(n=2438)

Har deltaget i aktiviteter via mit arbejde eller studie

Spørgsmålsformulering: Har du det seneste år deltaget i nogle af nedenstående aktiviteter, hvor grøn omstilling (klima, miljø el. lign) var i fokus? Sæt gerne flere krydser (n=5848).

Majoriteten af aarhusianere vil deltage (mere) end i dag, hvis de havde tid eller bedre overblik over mulighederne

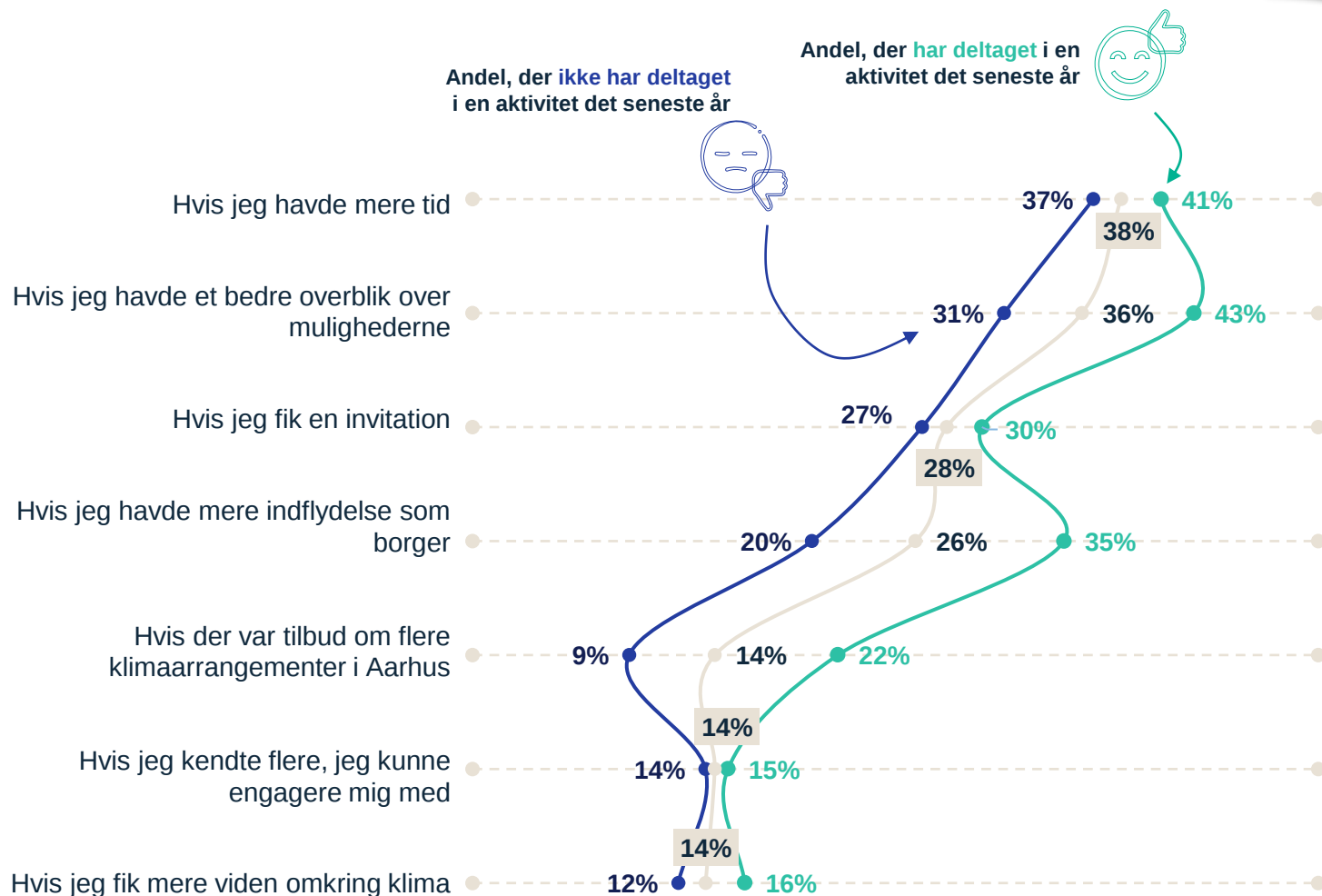
Hvis borgerne skulle engagere sig (mere) end de gør i dag, så er det primært tiden, der er til hinder samt deres overblik over de muligheder, der findes i kommunen

Derudover vil mange borgere gerne inviteres og have mere indflydelse, hvis de skulle engagere sig mere. Særligt mere indflydelse er vigtigt for dem, der allerede er engagerede i aktiviteter.

Færrest vil deltage mere som følge af øget kendskab til andre engagerede borgere eller mere viden omkring emnet. Mængden af tilbud er særligt vigtigt for borgere, der allerede er engagerede og mindre for dem, der ikke har deltaget indenfor det seneste år.

Spørgsmålsformulering: Hvad ville give dig (mere) lyst til at engagere dig i aktiviteter, hvor grøn omstilling (klima, miljø el. lign) er i fokus? Vælg op til tre svar
Har deltaget (n=2399), Har ikke deltaget (n=3449)

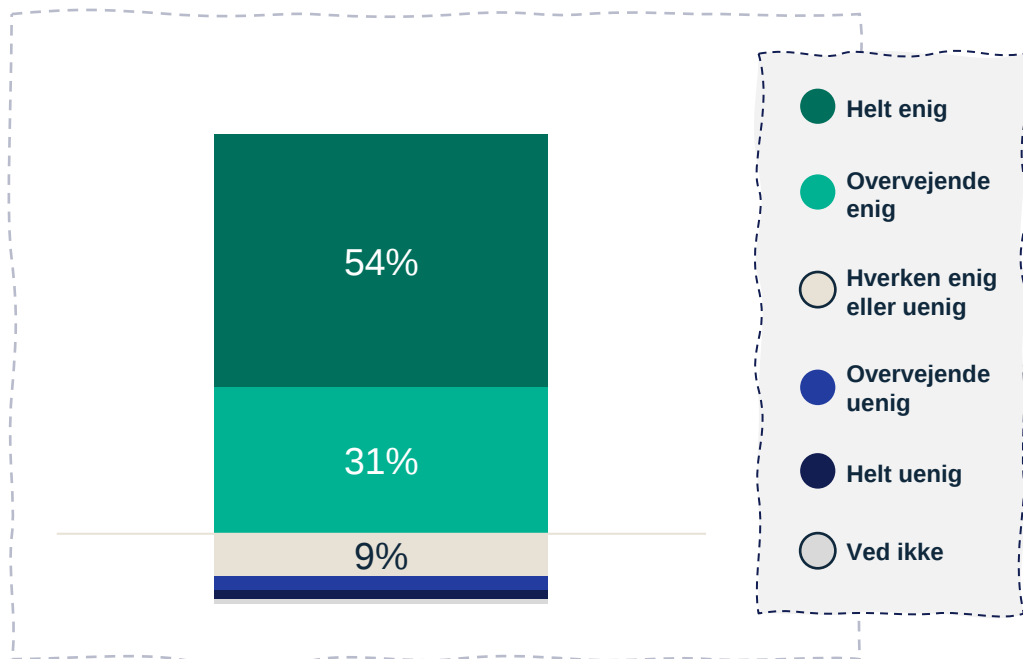
Bevæggrunde for at deltage (mere) end man gør i dag

Aarhusianerne mener i høj grad at klimaforandringer er menneskeskabte – og der skal stilles krav til erhvervslivet

85% af borgerne i Aarhus Kommune er helt eller overvejende enig i, at kommunen som myndighed skal stille store krav til erhvervslivet ift. den og deres grønne omstilling. Dette er et entydigt svar på tværs af alle borgergrupper i kommunen.

Der skal stilles krav til erhvervslivet ift. den grønne omstilling

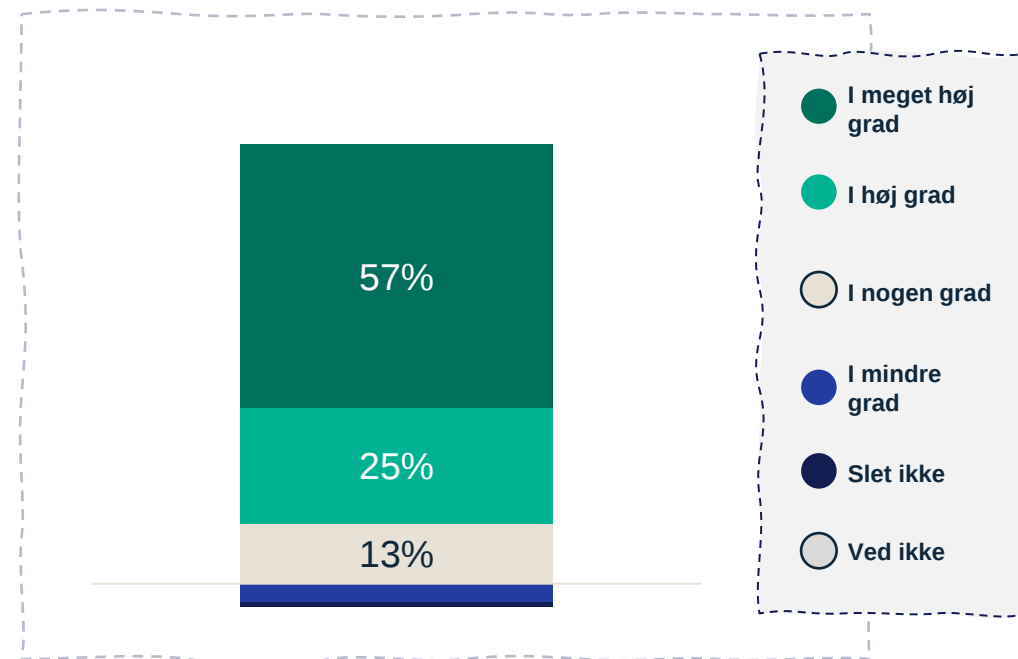

Spørgsmålsformulering: Hvor enig er du i følgende udsagn: Kommunen skal stille store krav til erhvervslivet i forhold til deres grønne omstilling (n=5848).

Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret grafen

De aarhusianske borgere mener i høj grad at mennesker påvirker klimaet. Næsten alle borgere mener som minimum i nogen grad, at klimaforandringerne er menneskeskabte. 82% mener dette er tilfældet høj eller meget høj grad.

Er mennesket skyld i klimaforandringerne

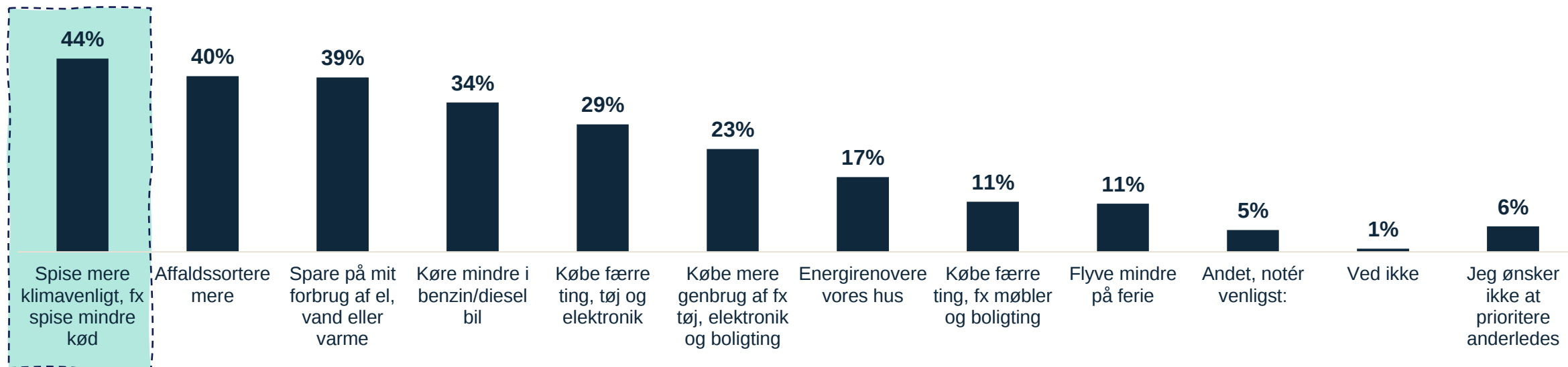
Spørgsmålsformulering: I hvilken grad er du overbevist om, at klimaforandringerne skyldes menneskers CO2 udledning? (n=5848)

Borgerne er villige til at prioritere mere klimavenlige madvaner

Knap hver anden aarhusianer kunne overveje at spise mere klimavenligt fx spise mindre kød. Derudover mener ca. 40%, at de vil affaldssortere mere eller spare på deres forbrug og varme. Færrest vil flyve mindre eller købe færre ting inden for fx bolig eller møbler.

Yderligere analyser viser, at der er betydelig flere mænd, der vil spare på deres energiforbrug eller køre mindre i bil end kvindelige borgere. Lignende mønster ses for de ældre aldersgrupper. Omvendt er der signifikant flere kvinder, der vil spare på kødet og købe færre ting men derimod købe flere genbrugsting. Dette mønster spejles også blandt borgerne op til 29 år i Aarhus Kommune. Borgere, der interesserer sig for miljø og klima vil i højere grad prioritere samtlige handlinger end dem, der umiddelbart ikke interesserer sig for emnet.

Tiltag, der har borgernes interesse i henhold til at gavne klimaet

Spørgsmålsformulering: Hvilke af nedenstående handlinger, som er gode for klimaet, kunne du være interesseret i at prioritere i dit eget liv? Vælg op til tre svar (n=5848).

Aarhusianernes madvaner

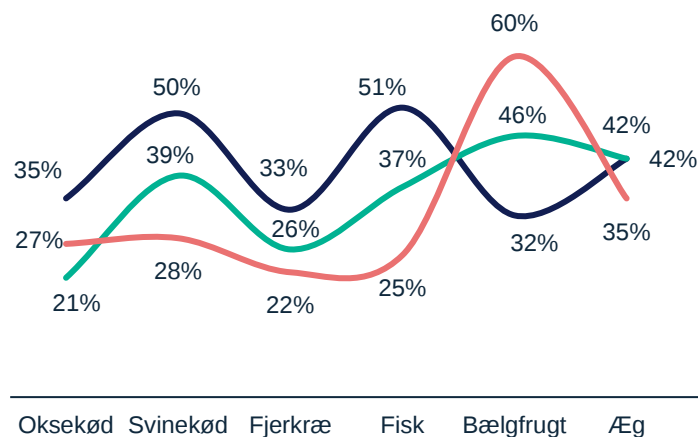

Borgernes madvaner på tværs af aldersgrupper varierer

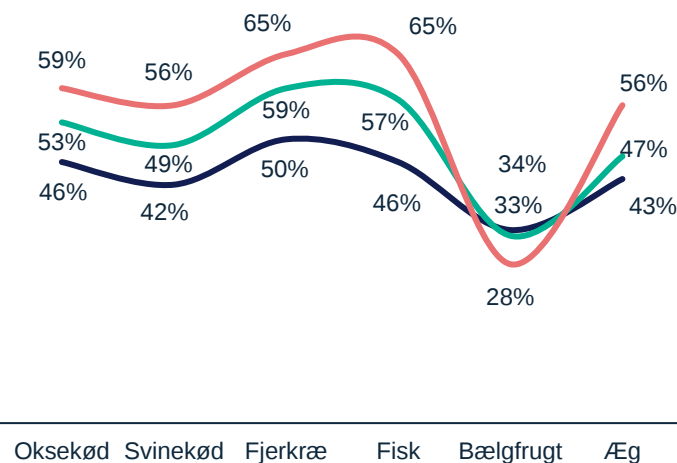
Der er forskel i hvor meget den enkelte produktgruppe bliver spist af de respektive aldersgrupper. Fx er der færrest borgere op til 29 år, der har spist svinekød tre eller flere gange den seneste uge end de øvrige borgergrupper. Lignende mønster ses for okse-, kalve og lammekød i henhold borgere over 60 år.

Borgernes madvaner fordelt på alder

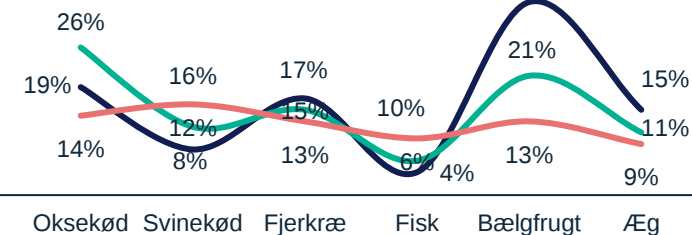
Har ikke spist [madvare] den seneste uge

Har spist [madvare] 1-2 gange den seneste uge

Har spist [madvare] 3 gange eller mere den seneste uge

— Op til 29 år

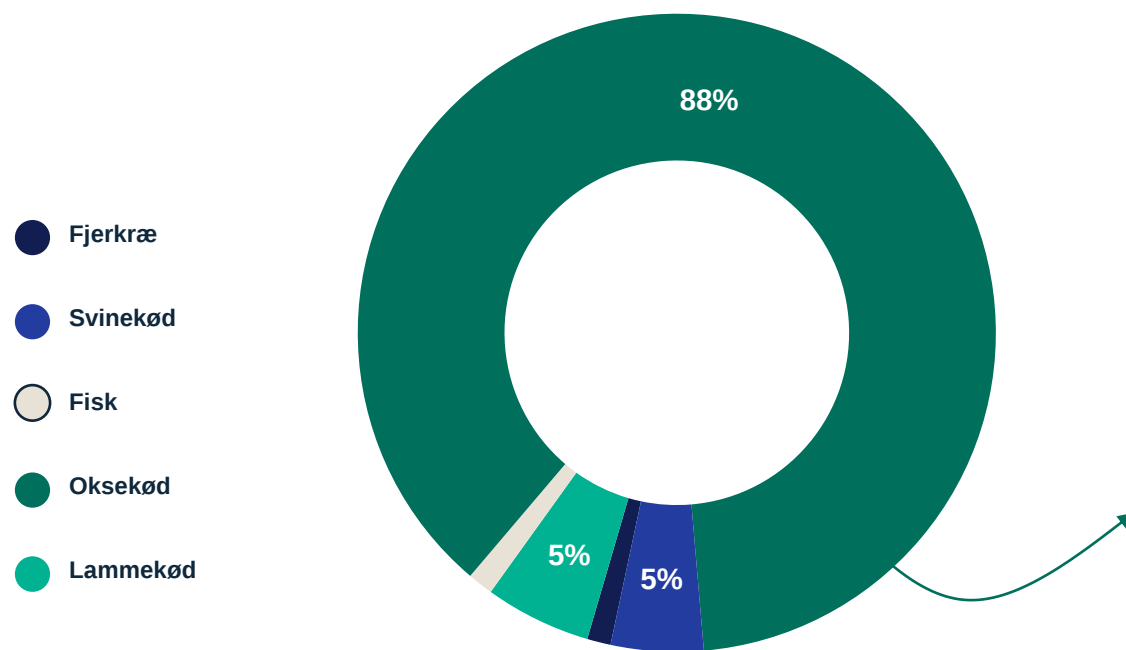
— 30-60 år

— Over 60 år

Spørgsmålsformulering: Tænk tilbage på den seneste uge. Hvor mange af dine aftensmåltider har indeholdt nedenstående indhold?
Sæt kryds i tabellen nedenfor. Hvis det er svært at huske, så beskriv en typisk uge.
Op til 29 år (n=1568), 30-60 år (n=2197), Over 60 år (n=2071)

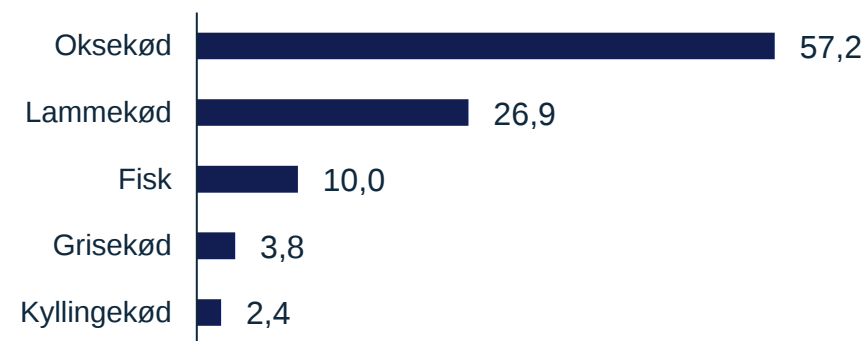
Aarhusianerne har et udmærket kendskab til hvilken madvarer, der belaster klimaet mest

Kendskab til CO2-belastende madvarer

88% af borgerne i Aarhus Kommune tror, at oksekød er den af de nævnte madvarer, der er mest CO₂-belastende. Og med rette, da det også er det korrekte svar jf. opgørelsen nedenfor. Der er ingen betydelige forskelle uagtet hvilken gruppe af borgere, der nærstuderes. Alle har et solidt kendskab til, at det er oksekød.

Den højeste klimabelastning i CO₂E/pr. kg. finder du i...

Spørgsmålsformulering: Hvilke af følgende fødevarer har efter din bedste overbevisning den højeste klimabelastning målt på CO₂? Hvis du ikke ved det, så giv dit bedste bud (n=5848).

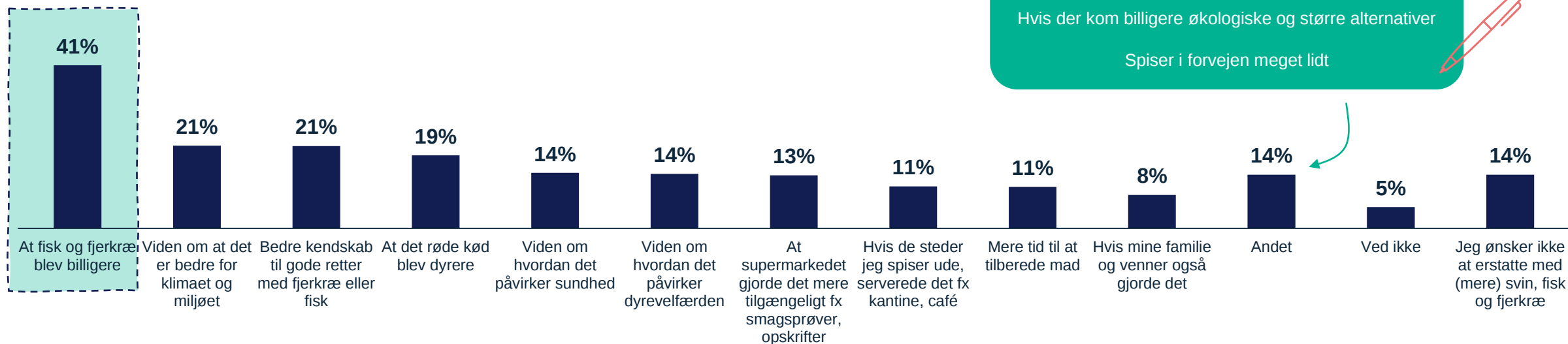
Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret grafen

Billigere fisk og fjerkræ vil kunne få flere borgere til at skifte eksisterende madvaner

Dataene viser, at 41% af borgerne i Aarhus Kommune vil kunne blive motiveret til at skifte eksisterende madvarer ud, hvis fisk og fjerkræ blev billigere, end det er i dag. F. påvirket, hvis venner og familie også gjorde det, eller hvis de havde mere tid end i dag. Omvendt er der 14% af borgerne, der slet ikke ønsker at erstatte med (mere) svin, fisk eller fjerkræ.

Yderligere analyser viser, at der er forskel på tværs af flere kategorier. Fx vil borgere, der ikke er interesseret i klima/miljø, primært skifte, hvis tingene blev billigere. Her er det altså den prisbevidste aarhusianer, der træder i karakter. Dette gælder for 39%. Omvendt er der også betydelig flere af denne gruppe, der ikke ønsker at erstatte deres nuværende madvaner. Blandt borgere, der har en interesse for emnet, er der flere ting, der kunne få dem til at blive endnu mere bæredygtige. Fx hvis rødt kød blev dyrere (23%) og bedre viden om hvordan det påvirker klimaet (26%). Der ses også forskelle på tværs af aldersgrupper og køn. Fx vil det i størst grad påvirke de mandlige borgere, hvis rødt kød blev dyrere. Altså er prisen afgørende. Borgere op til 29 år er også prisbevidste, men har i særdeleshed fokus på, at deres omgangskreds skal have lignende adfærd for at det rykker noget hos dem.

Motivationsfaktorer i at skifte over til svinekød, fjerkræ eller fisk

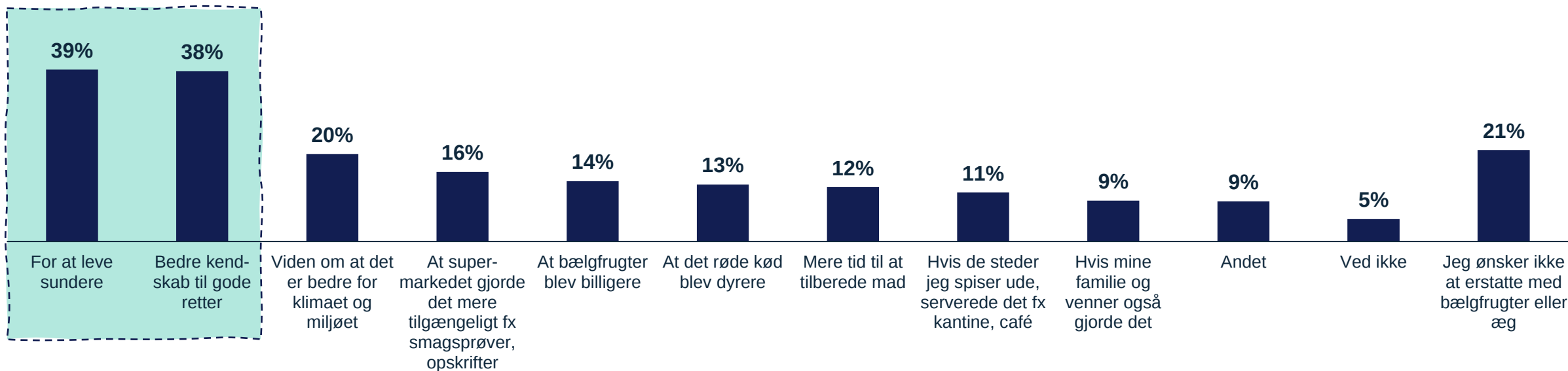
Spørgsmålsformulering: Hvad kunne få dig til at erstatte okse-, kalve og lammekødet med svinekød, fjerkræ eller fisk? Sæt gerne flere krydser (n=5848).

Folkesundheden og inspiration til retter er de primære motivationsfaktorer i at skifte over til bælgrugter og/eller æg

Bedre sundhed og kendskab til retter kan ændre borgernes vaner. Henholdsvis 38- og 39% vil skifte over til bælgrugter eller æg, hvis det gav en bedre livsstil ift. sundhed samt h kendskab til gode retter med de respektive madvarer. Hver femte aarhusianer ønsker ikke at erstatte deres nuværende madvaner med de nye produktgrupper.

Yderligere analyser viser, at signifikant flere kvinder vil skifte madvaner, hvis det betød, at de ville leve sundere, og hvis caféer og spisesteder i højere grad serverede det. De miljø og klima-interesserede borgere svarer alle kategorier i betydelig højere grad end dem, der ikke har en interesse for emnet. Den primære bevæggrund for de ikke-interesserede borgere bunder i, at de skal have bedre viden om retter, de kan lave (29%). Også vedr. bælgrugter og æg er særligt de yngre borgere mere prisbevidste, hvorimod de ældre borgere i højere grad slet ikke ønsker at erstattet kødet.

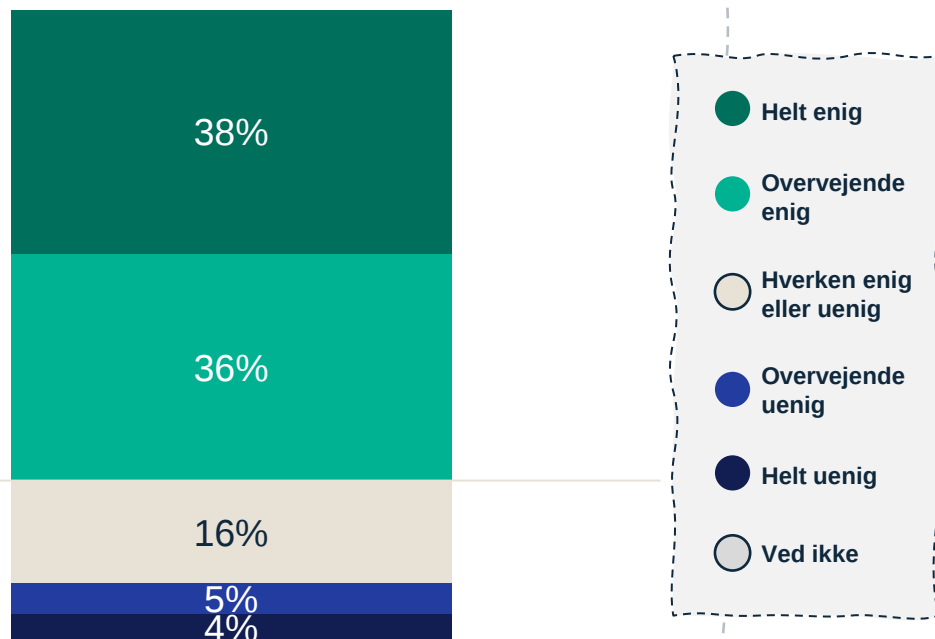
Motivationsfaktorer i at skifte over til bælgrugter eller æg

Spørgsmålsformulering: Hvad kunne få dig til at erstatte kød med bælgrugter (linser, bønner, kikærter)? Eksempelvis tofu eller falafel og/eller æg til aftensmad. Sæt gerne flere krydser (n=5848).

Tre ud af fire borgere i Aarhus Kommune mener, at det er centralt, at den enkelte forbruger forsøger at nedsætte sin belastning igennem sine madvaner

Har forbrugeren et ansvar i forhold til den mad, der spises

74% af aarhusianerne er helt eller overvejende enig i, at man som forbruger har et ansvar for at nedbringe sin klimabelastningen gennem den mad, man hver især spiser. Relativt få borgere i kommunen (9%) er decideret uenig i dette udsagn.

Yderligere analyser viser, at der er signifikant flere af følgende borgergrupper, der svarer "helt enig":

- Kvindelige borgere
- Borgere op til 29 år
- Borgere i Aarhus Centrum
- Borgere, der har en interesse i klima og miljø
- Aarhusianere, der er fortalere for, at Aarhus Kommune skal være klimaneutral i 2030
- Borgere, der har deltaget i en aktivitet det seneste år, hvor den grønne omstilling var i fokus.

Spørgsmålsformulering: Hvor enig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt, at man som forbruger forsøger at nedsætte sin klimabelastning gennem den mad man spiser (n=5848).

Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret grafen

Aarhusianernes transportvaner

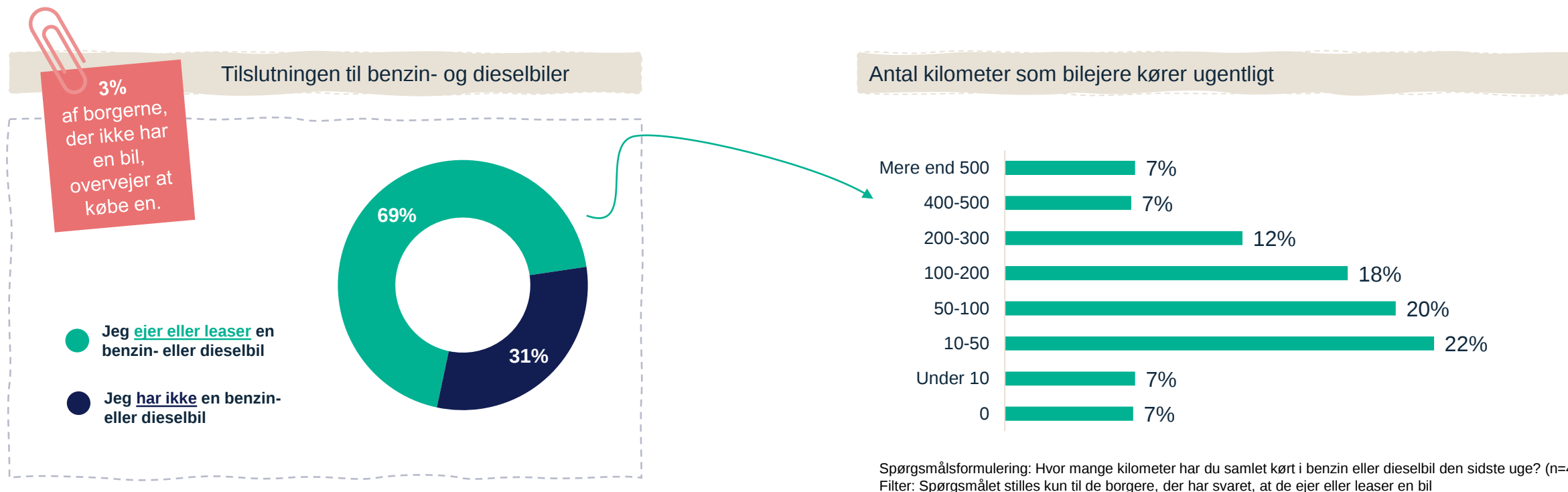

Aarhusianernes transportvaner

Størstedelen af aarhusianere er bilejere, og de fleste kører under 100 kilometer om ugen

Over halvdelen af aarhusianske borgere (69%) ejer eller leaser en benzin- eller dieselbil, mens knap en tredjedel ikke har en benzin- eller dieselbil. Blandt den sidste gruppe overvejer 3% at købe en benzin- eller dieselbil. Blandt dem der ejer eller leaser bil, kører lidt over halvdelen op til 100 km., mens 14% af borgerne kører mere end 400 km. årligt.

Yderligere analyser viser, at signifikant flere mænd (77%) end kvinder har bil (67%). Flere ældre end yngre borgere har bil. 42% under 30 år har eller overvejer bil, mens det er dobbelt så mange over 30 år (85%). Desuden bor bilejerne primært udenfor Aarhus C. I Midtbyen har 49% bil, mens det gælder fire ud af fem udenfor midtbyen.

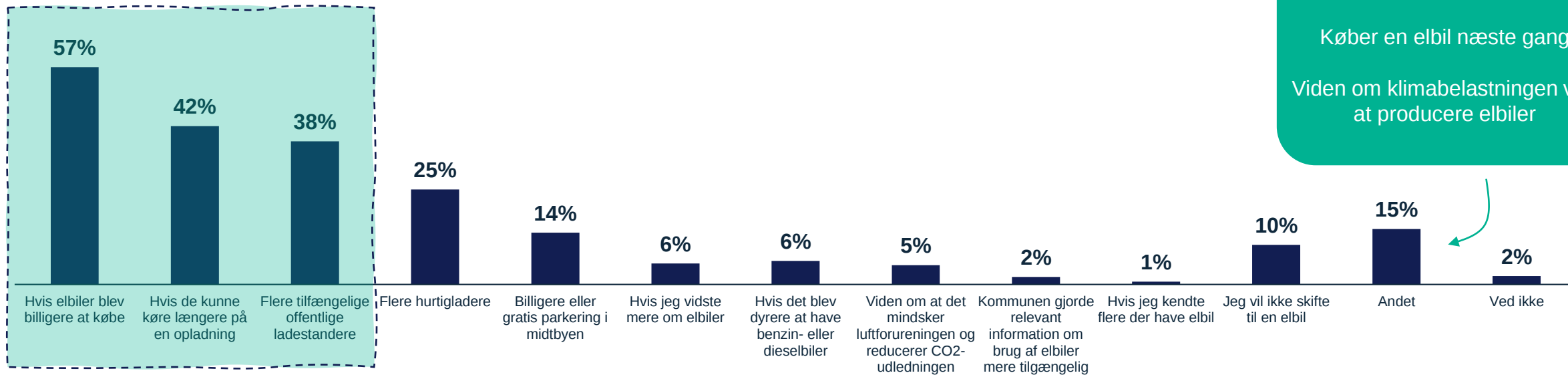

Spørgsmålsformulering: Hvilke af følgende passer på dig? (n=5848)

Flere brugere af benzin- og dieselmotorer ville skifte til elbil, hvis elbiler var billigere, havde længere rækkevidde og var nemmere at lade op i det offentlige rum

Barriererne for at skifte til elbil handler primært om denne type bils manglende formåen, og mindre om viden eller manglende fordele ved at have en elbil. 57% angiver, at de ville købe en elbil, hvis den var billigere, og 42% siger, at de ville gøre det, hvis den kørte længere på en opladning. Dertil kommer, at en relativt stor andel (38%) undlader at købe en elbil pga. manglende offentlige ladestandere. Yderligere analyser viser, at det særligt er borgere i Aarhus C, der ville blive motiveret af flere offentlige ladestandere (51%), mens der ikke er nogle signifikante forskelle på tværs af grupper ift. elbilers rækkevidde.

Motivationsfaktorer for at købe en elbil

Har allerede en elbil
Køber en elbil næste gang
Viden om klimabelastningen ved at producere elbiler

Spørgsmålsformulering: Hvad ville få dig til at købe/lease en elbil? Vælg op til tre svar (n=4380).
Filter: Spørgsmålet stilles kun til borgere, der ejer, leaser eller overvejer at købe en benzin- eller dieselmotor

Flere ville cykle, hvis de eksisterende forhold ved stierne og sikkerheden blev forbedret

Det er meget spredt, hvad der kan motivere aarhusianerne til at tage cyklen eller gå fremfor at vælge bilen. Omkring en femtedel af borgerne angiver, at det ville motivere dem med bredere og mere sikre cykelstier, mens lige så mange svarer, at det er svært at erstatte bilen med cyklen pga. afstand fx til/fra arbejde, men at de kunne motiveres af en elcykel. Yderligere analyser viser, at borgere der bor i midtbyen er mere tilbøjelige til at blive motiveret til at cykle eller gå end borgere i resten af Aarhus. Ligeledes er klimainteresserede også nemmere at motivere end ikke-klimainteresserede.

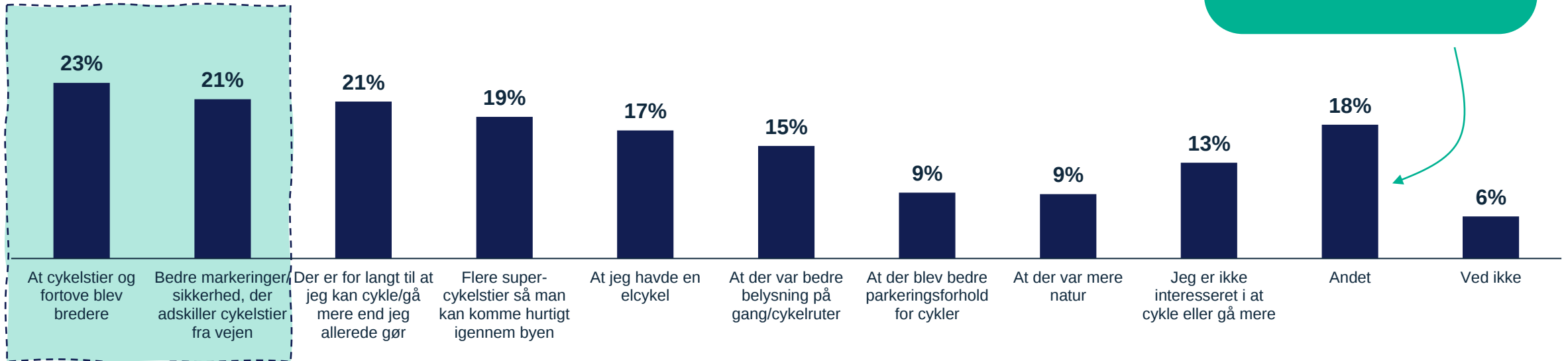
Motivationsfaktorer for at cykle

Cykler allerede til både arbejde og fritidsaktiviteter

Vedligeholdte cykelstier

Flere cykelstier på landet

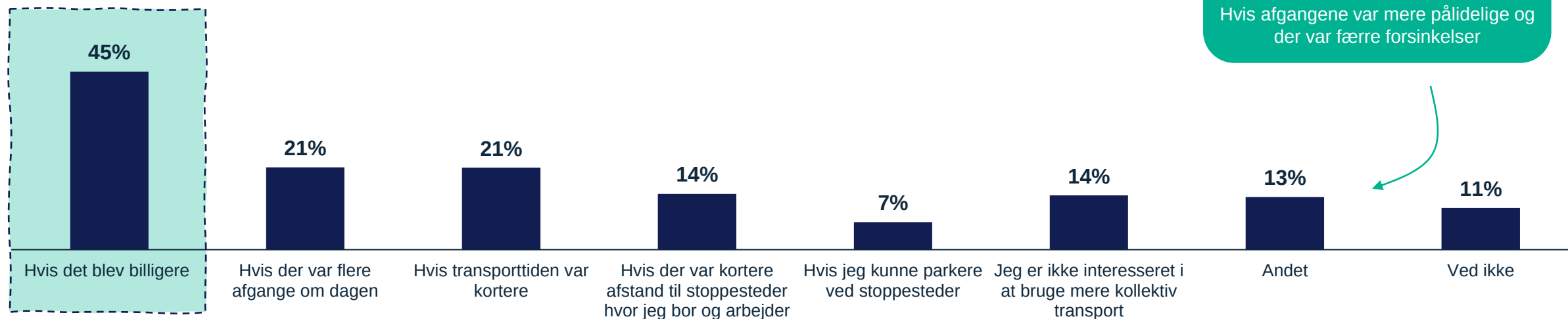
Spørgsmålsformulering: Hvad ville få dig til at cykle eller gå (mere), fx til og fra arbejde eller i din fritid fremfor at vælge bilen? Vælg op til tre svar (n=4380).
 Filter: Spørgsmålet stilles kun til dem, der ejer, leaser eller overvejer at købe en benzin- eller dieselbil

Aarhusianerne er prisbevidste hvad angår brug af kollektiv transport. Eksisterende brugere af biler vil udnytte transportformen, hvis det var billigere

Prisen er den største motivationsfaktor, der kunne få aarhusianske bilejere til at bruge kollektiv trafik mere. 45% angiver, at de oftere ville vælge denne løsning, hvis det blev billigere. Derudover angiver en femtedel af borgerne, at transporttiden og ventetiden er barrierer for at tage offentlig transport i dag. Omvendt er 14% ikke interesseret i at bruge mere kollektiv transport.

Yderligere analyser viser, at borgere, der har bil og er under 30 år er mere tilbøjelige til at blive motiveret til at benytte kollektiv transport end borgere over 30 år med bil. Ligeledes er klimainteresserede bilejere også mere motiverede end ikke klimainteresserede bilejere.

Motivationsfaktorer for at skifte til kollektiv transport

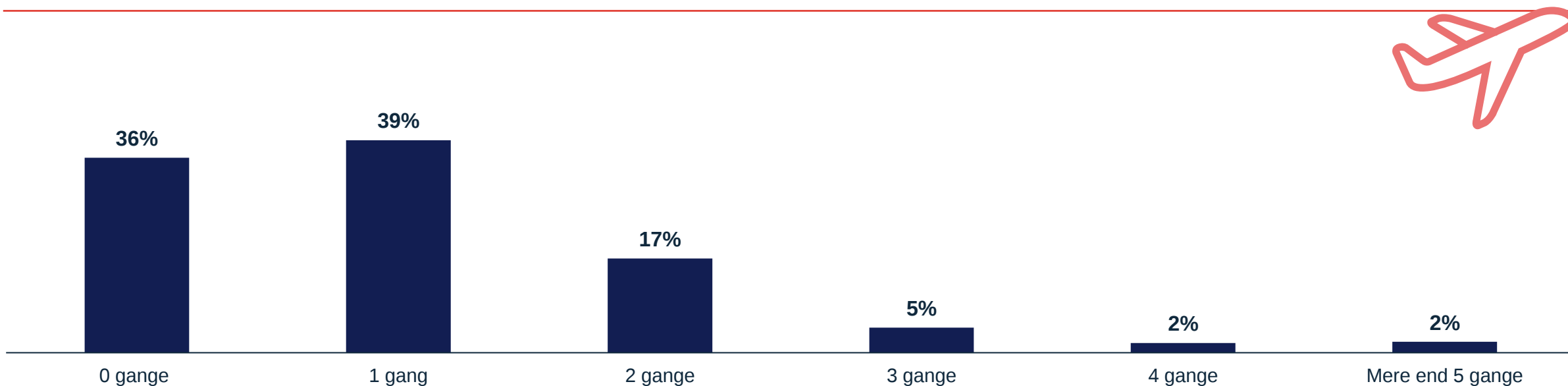
Spørgsmålsformulering: Hvad ville få dig til at bruge kollektiv trafik mere? Sæt gerne flere krydser (n=4380).
Filter: Spørgsmålet stilles kun til dem, der ejer, leaser eller overvejer at købe en benzin- eller dieselbil

Størstedelen af aarhusianerne flyver maksimalt én gang årligt

Det er mindretallet af borgere i Aarhus Kommune, der flyver mere end to gange årligt i forbindelse med ferierejser eller fritidsaktiviteter. Godt en tredjedel svarer, at de typisk flyver 0 gange om året, mens fire ud af 10 angiver, at de typisk flyver én gang årligt.

Yderligere analyser viser, at der ikke er nogen signifikante forskelle på tværs af borgere, der er klimainteresserede og dem, der ikke er. Dette kan bl.a. indikere, at borgernes flyvaner ikke skyldes en klimabevidsthed, men snarere handler om ferievane. Der er en tendens til, at unge flyver oftere end ældre, og at dem med en lang videregående uddannelse flyver signifikant mere end de øvrige uddannelsesniveauer.

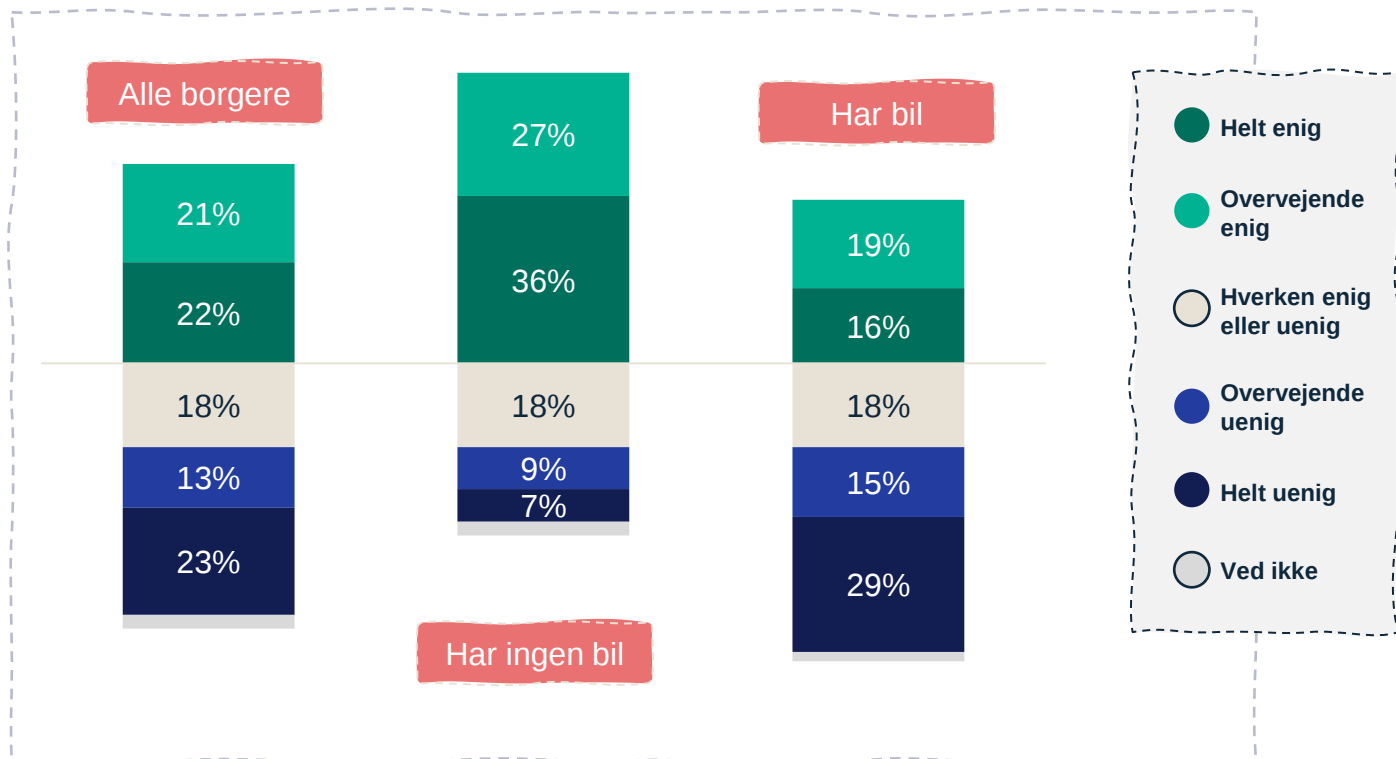
Flyrejser om året

Spørgsmålsformulering: Hvor mange gange om året flyver du typisk? Her skal du kun tænke på ferie og fritid (n=5848).

Der er uenighed på tværs af aarhusianerne vedr. hvorvidt det skal gøres sværere at køre bil i midtbyen – forskellen ses tydeligt blandt bilejere og ikke-bilejere

Holdninger til at gøre det mere besværligt at køre bil i midtbyen

Aarhusianske borgere er splittede ved spørgsmålet om, hvorvidt det skal være besværligt eller dyrt at komme ind i midtbyen med benzin- eller dieselbiler

43% er enige, mens 36% er uenige på tværs af hele Aarhus Kommune. Der er dog forskelle, hvis man zoomer ind på borgere med eller uden bil.

Blandt dem der ikke selv har/overvejer at købe en bil, er over halvdelen (63%) helt eller overvejende enige i, at det skal være besværligt eller dyrt at færdes i midtbyen med bil. 35% af borgerne, der har en bil, er enige i dette. Denne forskel er signifikant. Bilejerne bor hovedsageligt udenfor Aarhus C, og derfor ses holdningsforskellen også i geografisk regi. Borgere, der bor udenfor midtbyen synes ikke, at det skal være dyrere eller mere besværligt.

Holdningen kan også hænge sammen med viden om bilers klimabelastning. Blandt dem der tror, at udledningen fra personbiler i Aarhus er over 25%, er 46% enige i, at det skal være sværere at være bilist i midtbyen, mens det gælder 38% af dem, der tror personbiler udleder under 15% af Co2 i Aarhus. Denne forskel er signifikant.

Spørgsmålsformulering: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Aarhus kommune skal gøre det dyrere eller mere besværligt at komme ind i midtbyen med benzin- eller dieselbil (n=5848).

Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret grafen

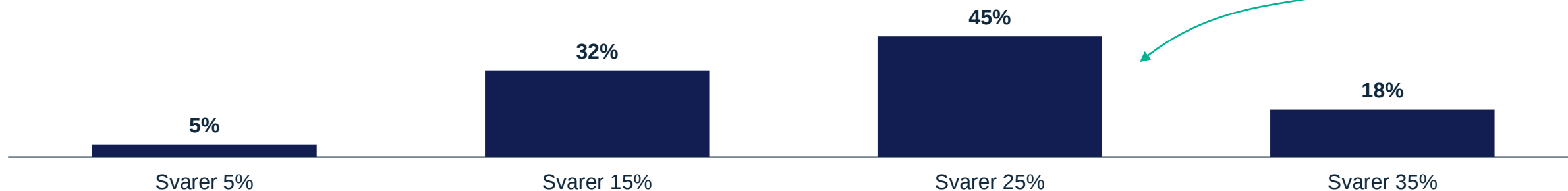
Viden om klimabelastningen af køretøjer i Aarhus er høj – flest angiver det rigtige svar

Borgerne i Aarhus Kommune har en god fornemmelse af hvor meget Co2-udledning personbiler står for i Aarhus

45% af borgerne angiver svaret "25%", som også er det korrekte svar. Kun 5% gætter på den laveste Co2-udledning, som er 20 procentpoint fra det rigtige svar. Blandt de to øvrige svarmuligheder, som begge ligger ti procentpoint fra det rigtige svar – 15% og 35% - er der en tendens til at aarhusianerne er en smule mere optimistiske end pessimistiske. 32% af borgerne i kommunen tror, at personbiler står for 15% af Co2-udledningen i Aarhus, mens 18% tror, at den står for 35%. Yderligere analyser viser, at mænd i betydelig højere grad har en tendens til at være mere optimistiske end kvinder.

Personbilers CO2-udledning i Aarhus

Spørgsmålsformulering: Hvor stor en del af den direkte CO2 udledning i Aarhus Kommune stammer fra private biler?
Hvis du ikke ved det, så giv dit bedste bud (n=5848).

Aarhusianernes energiforbrug

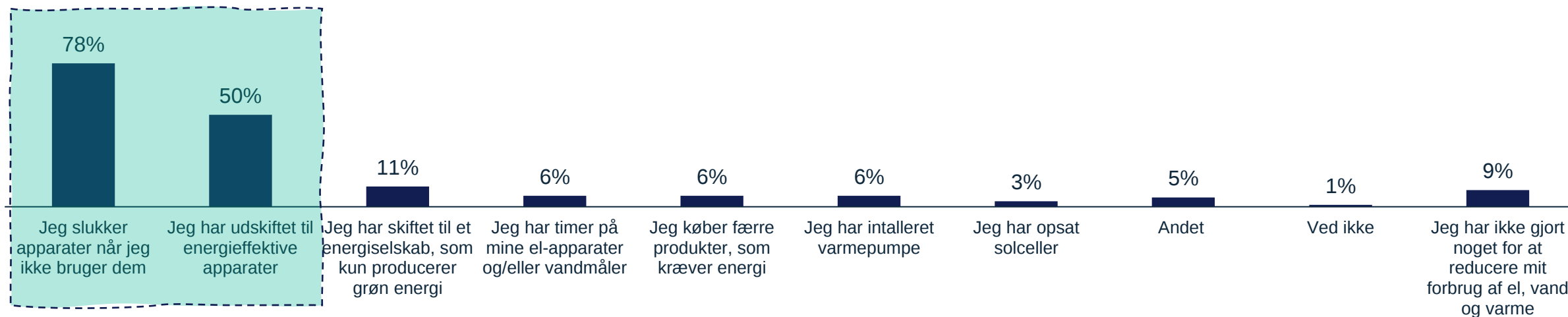

Størstedelen af borgerne i Aarhus Kommune gør mindre tiltag – de slukker apparater, de ikke bruger, og har udskiftet energiapparater til at være mere effektive

En stor del af borgerne gør de små, nemmere ting, men har ikke prioriteret større tiltag. Mere end tre ud af fire borgere slukker apparater, de ikke bruger, mens halvdelen har udskiftet til mere energieffektive apparater. De øvrige energireducerende tiltag, som er mere (pris)krævende, prioriteres af færre borgere. Dette gælder bl.a. installation af varmepumpe eller opsætning af solceller.

Yderligere analyser viser, at der er forskel på tværs af bydelene i Aarhus og kønnene. Borgere i centrum slukker i højere grad apparater, de ikke bruger, hvorimod borgere uden for centrum i betydelig højere grad benytter sig af alle øvrige elementer i henhold til at reducere energiforbruget. Derudover er der en tendens til, at mandlige borgere i højere grad iværksætter tiltag, der begrænser deres energiforbrug, herunder udskifter til energieffektive apparater, har timer på el-apparater, køber færre energikrævende produkter, opsætter solceller, installerer varmepumpe samt har skiftet til et energiselskab, som kun producerer grøn energi.

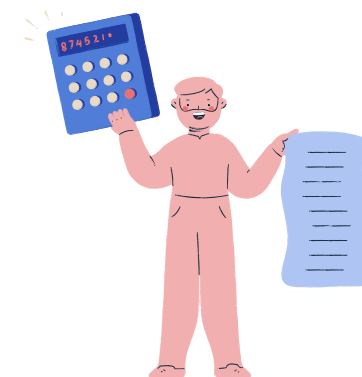
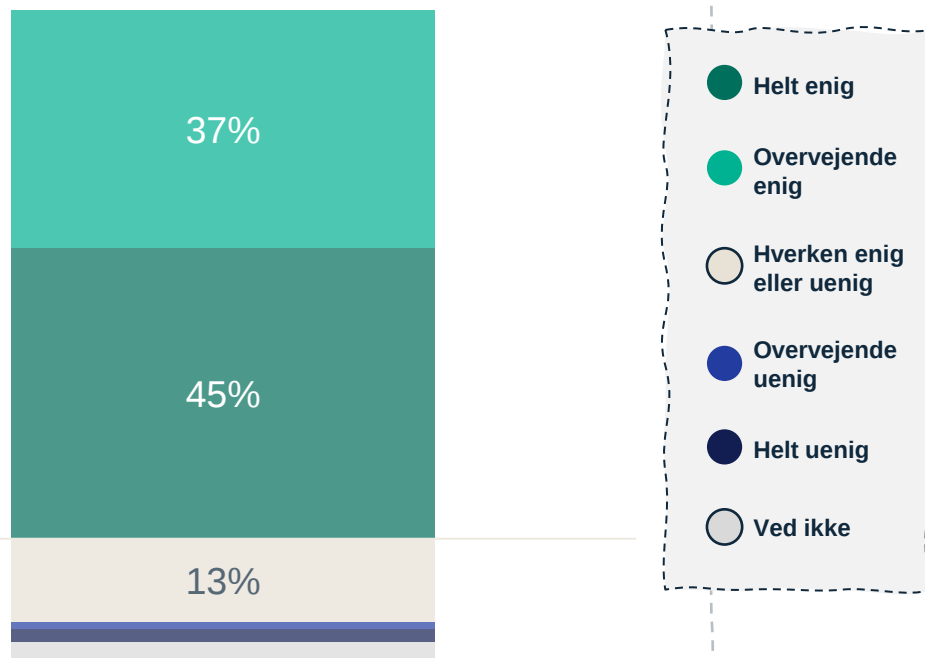
Tiltag for at reducere energiforbruget

Spørgsmålsformulering: Har du inden for det seneste år gjort nogle af nedenstående i forhold til dit forbrug af el, vand og varme? Sæt gerne flere krydser (n=5848).

To ud af tre borgere er enige i, at varme og el bør produceres bæredygtigt

Skal den varme/el, borgerne bruger produceres bæredygtigt?

Borgerne i Aarhus Kommune er enige i, at det er vigtigt, at den energi de bruger produceres med bæredygtighed i mente. Dette tilkendes af 82% af aarhusianerne. Omvendt er der relativt få (3%), der er decideret uenig i dette.

Yderligere analyser viser, at der er ingen forskelle på tværs af køn, område, alder eller uddannelsesniveau. Til gengæld er der en tendens til, at klimainteresserede borgere i endnu højere grad finder det vigtigt at strøm og varme produceres grønt kontra borgere, der ikke interesserer sig for klima og miljø.

Spørgsmålsformulering: Det er vigtigt for mig, at den varme/el, jeg bruger produceres bæredygtigt (n=5848).

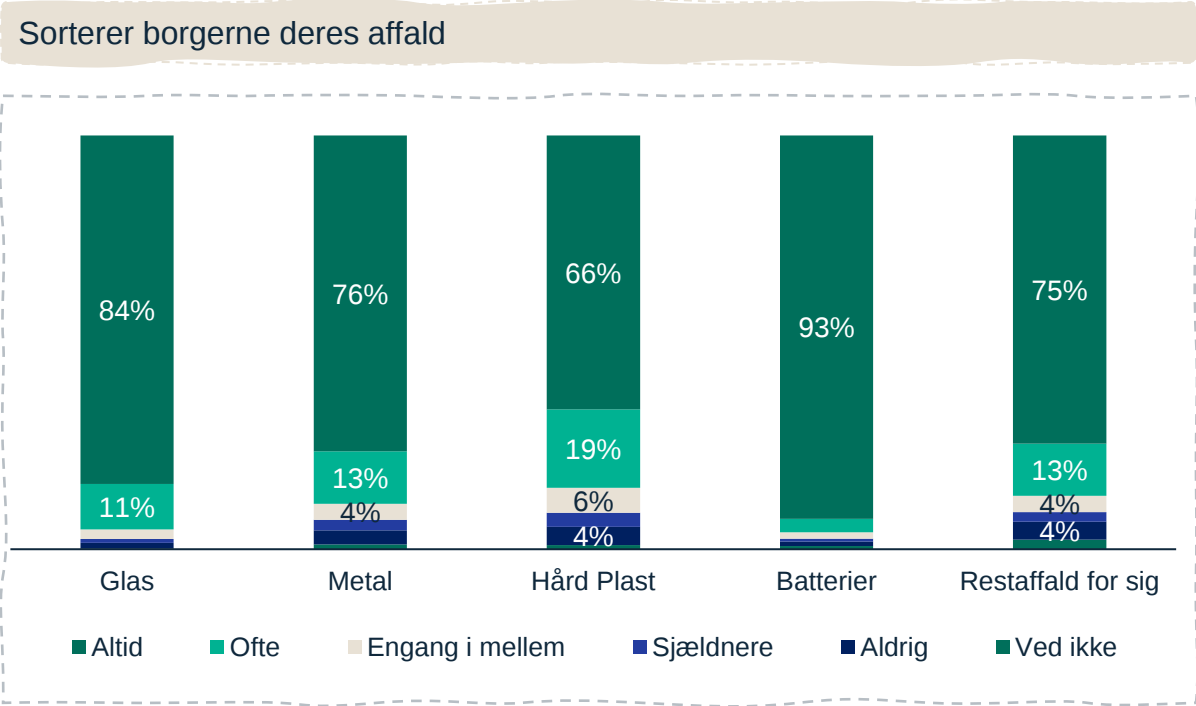
Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret grafen

Aarhusianernes affaldshåndtering

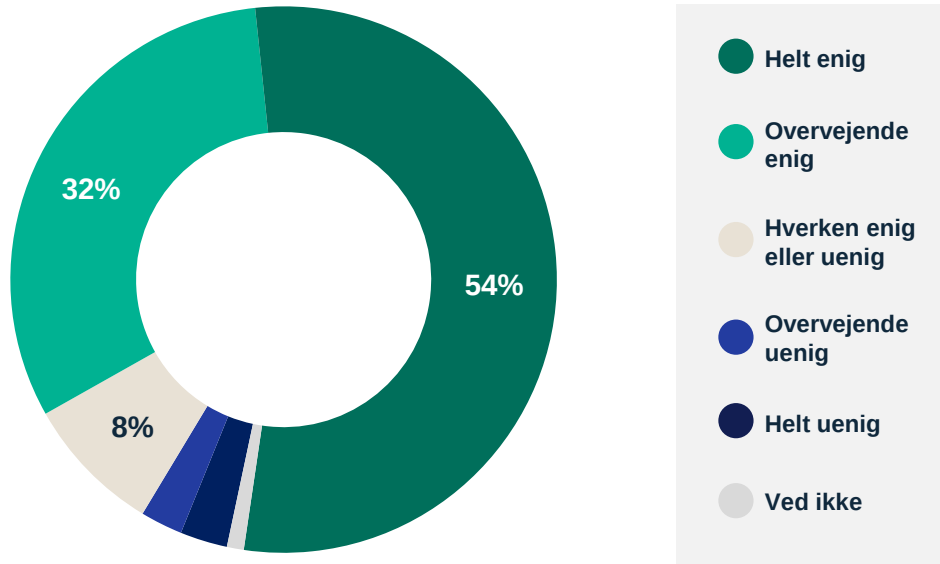

Langt størstedelen af aarhusianerne sorterer altid alle affaldstyper, hvilket også burde være et krav i det offentlige rum og i det private

Aarhusianerne affaldssorterer i stor stil. Dette er det generelle mønster på tværs af alle affaldstyper lige fra glas til hård plast. Det er dog særligt batterier og glas, flest borgere i Aarhus Kommune sorterer. 93% sorterer altid batterier og det er tilsvarende 84% ift. glas. Der er relativt få – hvis ingen – der sorterer nogle af de nævnte affaldstyper. Supplerende analyser viser, at kvinder sorterer signifikant mere end mænd, og borgere i Aarhus Centrum sorterer mindre end de øvrige bydele. Den store adfærdsmæssige opbakning til affaldssortering manifesterer sig ligeledes i borgernes holdning til affaldssortering. Mere end otte ud af 10 synes, at det skal være et krav, at man kan sortere sit affald både hjemme og ude i byrummet.

Skal det være et krav at affaldssortere i byrummet og i det private hjem

Spørgsmålsformulering: Hvor ofte sorterer du følgende affald derhjemme? (n=5848)
Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret begge grafer

Spørgsmålsformulering: Hvor enig er du i følgende udsagn: Det bør være et krav, at man kan sortere alt affald i hjemmet og i byrummet? (n=5848)

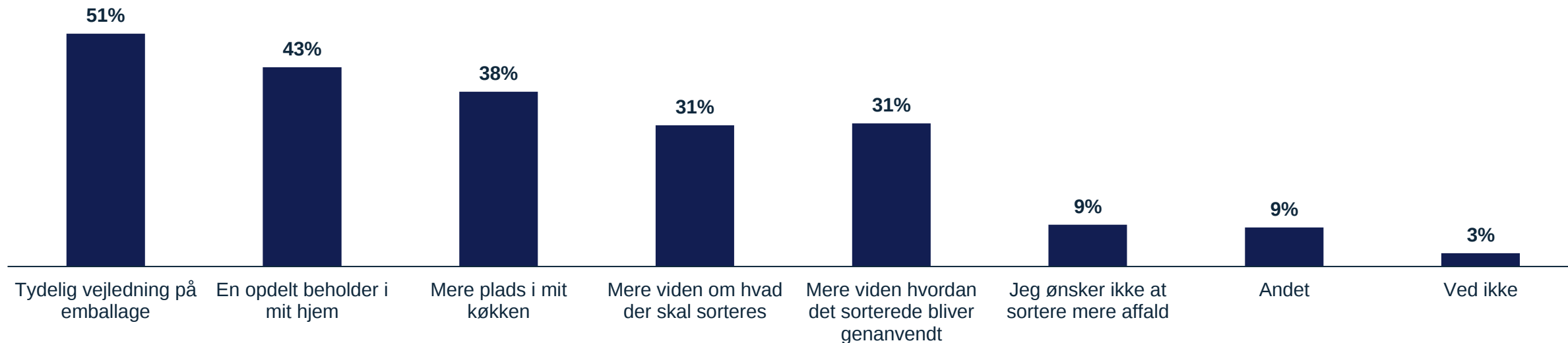

Tydeligere vejledning på emballage og opdelte beholdere kan øge borgernes affaldssortering mere (end i dag)

Der er velvilje blandt borgere til at affaldssortere mere end i dag, hvis...

Hver anden borger vil sortere affaldet oftere, hvis der er tydeligere anvisninger på emballagen. Dette er også tilfældet for 43% af aarhusianerne, hvis der er opdelte beholdere i deres hjem, mens 38% har en begrænsning pga. hjemmets egne muligheder (eller mangel på samme). En tredjedel mangler viden om hvad der skal sorteres, og hvad der sker med det sorterede. Det er særligt borgere i Aarhus C, der mangler plads i deres køkken eller en opdelt beholder i hjemmet. Halvdelen af borgere i midtbyen oplever, at plads i køkkenet er en barriere for affaldssortering, mens det gælder en tredjedel udenfor Aarhus C. Derudover viser supplerende analyser, at klima-interesserede borgere i højere grad kunne motiveres yderligere, hvis nogle af nedenstående faktorer var opfyldt.

Drivere i forhold til at affaldssortere mere end i dag

Spørgsmålsformulering: Hvad vil få dig til at sortere dit affald mere end du gør i dag? (n=2522)

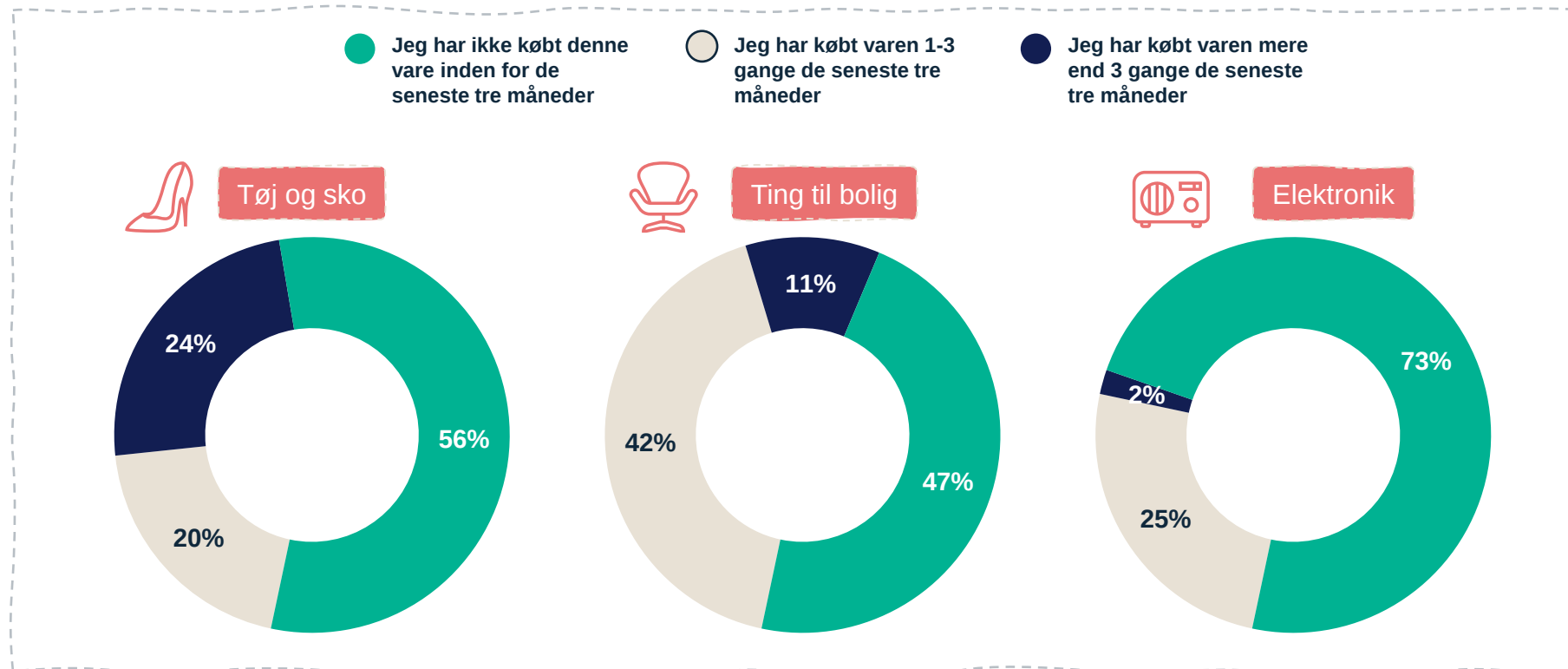
Filter: Spørgsmålet er kun stillet til de borgere, der ikke 'altid' sorterer alle typer af affald

Aarhusianernes forbrugsvaner

Sko og tøj er den varekategori, der bliver købt mest hyppigt af borgerne i Aarhus Kommune

Indkøbsvaner ved udvalgte varegrupper

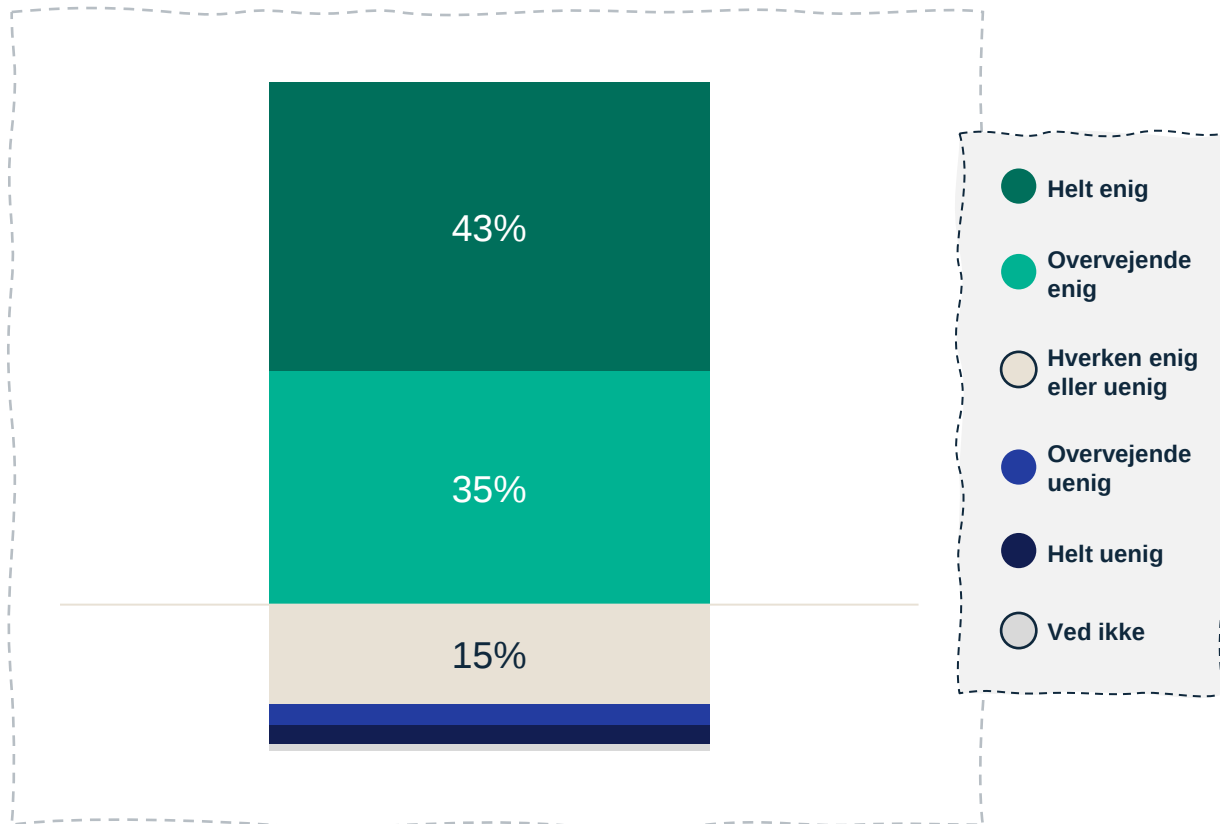
Der er forskellige forbrugsmønstre afhængig af de konkrete produkt. Fx købes elektroniske artikler mindst hyppigt. 73% af borgerne har ikke købt varer inden for denne kategori de seneste tre måneder. Omvendt ses det for tøj og sko. Her er det omtrent hver anden, der ikke har købt varen inden for tre måneder, hvorimod hver fjerde har købt varen mere end tre gange de seneste måneder.

Yderligere analyser viser, at der er signifikant flere kvinder, der køber tøj og sko end mænd. Lignende mønster ses blandt yngre borgere kontra ældre aarhusianere. Betydelig flere i alderen 60+ har ikke købt de respektive varer de seneste tre måneder kontra de øvrige borgergrupper. Dem, der er interesseret i klima og miljø har i signifikant mindre grad købt elektronik. Lignende mønster for denne gruppe ses dog ikke i forhold til interiør og tøj.

Spørgsmålsformulering: Hvor ofte har du købt nyt af følgende indenfor de seneste 3 måneder (ikke genbrug). Hvis det er svært at huske, så prøv så godt du kan (n=5848).

Borgerne bør – ifølge borgerne selv – reducere deres privat indkøb af nye ting og tøj

Har borgerne behov for at reducere det private forbrug?

78% af borgerne er helt eller overvejende enige i, at borgerne bør reducere deres individuelle indkøbsmønstre. Omvendt er det under hver 10. borger, der er decideret uenig i udsagnet. Med andre ord har borgerne en klimabevidst holdning til tingene.

Yderligere analyser viser, at der er forskelle på tværs af demografiske karakteristika. Fx er der betydelig flere kvinder og borgere under 30 år, der er helt enige i udsagnet. Her viser den respektive borgergruppe et grønt og mere bæredygtigt mindset hvad angår forbrugsvaner. Der er dog forskel på holdning og konkret adfærd. Jf. forrige slide fremgår det, at der er betydelig flere kvinder i den respektive aldersgruppe, der hyppigst køber bl.a. tøj og sko.

Når det er sagt, havde majoriteten af borgerne uagtet gruppe maksimalt købt én vare inden for de respektive varegrupper de seneste tre måneder.

Spørgsmålsformulering: Hvor enig er du i følgende udsagn: Som borgere bliver vi nødt til at reducere vores private indkøb af nye ting og tøj (n=5848).

Note 1: Procentsatser på 3% eller derunder er frasorteret grafen

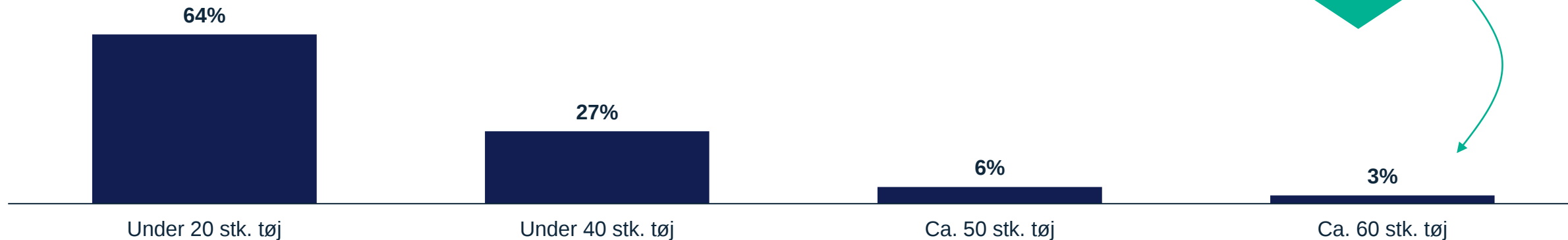
Aarhusianerne har ikke et korrekt indtryk af, hvor mange stykker tøj midtjyderne i gennemsnit køber på årlig basis

Kendskabet til midtjydernes eget forbrug vedr. tøj er lavt. Her vurderer omtrent ca. to ud af tre aarhusianere, at der gennemsnitligt købes ca. 10-20 stykker tøj om året. Kun 3% vurderer, at det er 60 stykker tøj, hvilket også er det korrekte svar jf. en rapport udgivet af Region Midtjylland i 2020 vedr. tekstilstrømme og cirkulær økonomi¹.

Med andre ord har midtjyderne – herunder aarhusianerne – et større forbrug på tøj end der umiddelbart gives anledning til at tro.

Midtjyderne
køber reelt ca.
60 stykker tøj
om året

Midtjydernes gennemsnitlige tøjforbrug pro anno

Spørgsmålsformulering: Hvor mange stykker nyt tøj køber en gennemsnitlig midtjyde om året? Hvis du ikke ved det, så giv dit bedste bud (n=5848).

Note 1: https://www.rm.dk/siteassets/regional-udvikling/ru/publikationer/cirkular-okonomi/rapport_tekstilstromme_og_circulare_okonomi_regionmidtjylland_okt2020.pdf

En del af
løsningen

KULTUR OG
BORGERSERVICE
AARHUS KOMMUNE

Epinion Aarhus

Mariane Thomsens Gade 4B, 3.
8000 Aarhus C
Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: aarhus@epinionglobal.com
www.epinionglobal.com

Epinion